



SMĚRNICE PRO ROZHODČÍ

VÝKLAD K PRAVIDLŮM PRO VOLTIŽNÍ ZÁVODY FEI

8. vydání, platné od 1. ledna 2013

Aktualizováno 31.3.2013

Copyright © 2012 Fédération Equestre Internationale
Jako Směrnice ČJF platné od 31.3.2012

Fédération Equestre Internationale
HM King Hussein I Building
Chemin des Délices 9
1006 Lausanne
Switzerland

t: +41 21 310 47 47
f: +41 21 310 47 60
e: info@fei.org
www.fei.org

PREAMBULE	4
KODEX CHOVÁNÍ PRO BLAHO KONÍ FEI	4
1. PŘEDMĚT A OBECNÉ ZÁSADY VOLTÍŽE	7
1.1. Obecně (Pravidla pro voltižní závody, článek 730)	7
1.1.1. Povinná sestava:	7
1.1.2. Volná sestava	7
1.1.3. Technická sestava	7
1.1.4. Sbor rozhodčích	7
1.2. Vysvětlení známek	7
1.3. Optimální kvalita cviku	8
1.4. Kritéria pro hodnocení	8
1.4.1. Celkový obraz cviku	8
1.4.2. Konstrukce známky	8
1.5. Odchytky od optimální kvality cviku	9
1.5.1. Odchytky od optimální mechaniky	9
1.5.2. Odchytky od optimálního provedení	9
1.6. Terminologie	10
2. HODNOCENÍ KONĚ	12
2.1. Obecně	12
2.2. Výcviková škála	12
2.2.1. Takt	12
2.2.2. Uvolnění	12
2.2.3. Přilnutí	12
2.2.4. Kmih	13
2.2.5. Narovnání	13
2.2.6. Shromáždění	13
2.3. Cval	13
2.4. Kritéria lonžování	14
2.4.1. Pozice lonžéra	14
2.4.2. Vyvažovací otěže	14
2.4.3. Lonžovací pomůcky	14
2.4.4. Gelová podložka (Pravidla pro voltižní závody, článek 719.2.9)	15
2.5. Nástup, odchod a pozdrav	15
2.5.1. Pozdrav lonžéra a koně	15
2.5.2. Pozdrav voltižérů	15
2.6. Hodnocení koně	16
2.6.1. Znamky za chod (hodnocení A1)	16
2.6.2. Znamky za kmih (hodnocení A2)	19
2.6.3. Znamky za poslušnost - (hodnocení A3)	21
2.6.4. Znamky za lonžování - (hodnocení A4)	23
2.6.5. Pozdrav lonžéra a koně – znamky (hodnocení A5)	24
2.6.6. Pozdrav cvičenců – znamky (hodnocení A6)	25
3. POVINNÁ SESTAVA	26
3.1. Všeobecně	26
3.2. Hodnocení povinných sestav	26
3.3. Cviky povinných sestav	26
3.3.1. Povinná sestava skupin 1 (článek 739.2)	26
3.3.2. Povinná sestava skupin 2 (článek 739.3)	26
3.3.3. Povinná sestava skupin 3 (článek 739.4)	26
3.3.4. Povinná sestava jednotlivců 1 (článek 744.2) Jednotlivců - děti	27
3.3.5. Povinná sestava jednotlivců 2 (článek 744.3)	27
3.3.6. Povinná sestava jednotlivců 3 (článek 744.4)	27
3.3.7. Povinná sestava dvojice (článek 750.2)	27
3.3.8. Povinná sestava skupiny D	27
3.4. Specifické chyby s postihy a srážkami	27
3.5. Popis povinných cviků a kritéria jejich hodnocení	28
3.5.1. Náskok	28

3.5.2.	Základní sed.....	30
3.5.3.	Váha	30
3.5.4.	Mlýn	32
3.5.5.	Střih – 1. fáze.....	34
3.5.6.	Střih – 2. fáze.....	36
3.5.7.	Stoj.....	37
3.5.8.	Odskok – první část (zpět do sedu obkročmo).....	39
3.5.9.	Poloviční mlýn	41
3.5.10.	Předšvih v kontrasedu roznožmo (následovaný seskokem dovnitř)	42
3.5.11.	Zášvih s nohama u sebe	44
3.5.12.	Odskok zášvihem dovnitř ze sedu obkročmo.....	45
3.5.13.	Odskok zášvihem ven ze sedu obkročmo.....	46
4.	VOLNÁ SESTAVA.....	49
4.1.	Všeobecně.....	49
4.2.	Hodnocení volné sestavy.....	49
4.3.	Náležitosti volné sestavy.....	49
4.3.1.	Volná sestava skupin 1 (Pravidla pro voltižní závody, článek 740.3)	49
4.3.2.	Volná sestava skupin 2 (Pravidla pro voltižní závody, článek 740.4)	49
4.3.3.	Volná sestava jednotlivců (Pravidla pro voltižní závody, článek 745).....	49
4.3.4.	Volná sestava dvojic (Pravidla pro voltižní závody, článek 751)	49
4.4.	Členění cviků volné sestavy	49
4.4.1.	Skladba cviků volné sestavy	49
4.4.2.	Statické cviky	49
4.4.3.	Dynamické cviky	52
4.5.	Kritéria hodnocení techniky	54
4.5.1.	Provedení.....	54
4.5.2.	Obtížnost	57
4.5.3.	Umělecký dojem	59
5.	TECHNICKÁ SESTAVA	63
5.1.	Všeobecně.....	63
5.2.	Hodnocení technické sestavy	63
5.3.	Náležitosti technické sestavy	63
5.3.1.	Technická sestava jednotlivců.....	63
5.4.	Specifické chyby v technické sestavě s postihy a srážkami	63
5.5.	Popis technických cviků a kritéria hodnocení.....	63
5.5.1.	SÍLA ODRAZU - Náskok trčením nahoru (dříve kotoulem).....	63
5.5.2.	NAČASOVÁNÍ/KOORDINACE - Kotoul vpřed	64
5.5.3.	PRUŽNOST- Jehla.....	65
5.5.4.	ROVNOVÁHA - Stoj kontra s volným pohybem rukou	66
5.5.5.	ROVNOVÁHA – Stoj bokem.....	67
5.5.6.	SÍLA - stojka na rameni snožmo	68
5.5.7.	SÍLA - Vzpor proti směru.....	68
5.6.	Umělecký dojem	70
PŘÍLOHA I - ROZDĚLENÍ ROZHODČÍCH	72	
Čtyři rozhodčí	72	
Šest rozhodčích.....	73	
Osm rozhodčích	74	
PŘÍLOHA II - STUPEŇ OBTÍŽNOSTI V SOUTĚŽI JEDNOTLIVCŮ	76	
Bez R-cviků	76	
S jedním R-cvikem	76	
Se dvěma R-cviky	77	
Se třemi R-cviky	77	
Stupeň obtížnosti ve volné sestavě skupin 1	78	
Stupeň obtížnosti ve volné sestavě skupin 2	79	
Stupeň obtížnosti ve volné sestavě dvojic.....	80	

PREAMBULE

Současná Směrnice pro rozhodčí jsou 8. vydáním platným od 31. 3. 2012.

Všechny předcházející texty zabývající se touto problematikou jsou jimi nahrazeny.

Ačkoli tato brožura určuje podrobná pravidla pro mezinárodní voltážní závody FEI, musí být aplikována v souladu se Stanovami, Všeobecnými pravidly, Veterinárními pravidly a Směrnicemi pro rozhodčí voltáže a jakýmkoli dalšími pravidly a předpisy FEI.

Ne každý případ může být zahrnut v těchto pravidlech. V případě nepředpokládaných a výjimečných událostí je povinností sboru rozhodčích rozhodnout ve sportovním duchu a fair play s přihlédnutím k co nejbližšímu výkladu těchto Pravidel, Všeobecných pravidel a jakýchkoli dalších pravidel a předpisů FEI.

V zájmu stručnosti těchto pravidel je používán mužský rod, který zahrnuje obě dvě pohlaví.

KODEX CHOVÁNÍ PRO BLAHO KONÍ FEI

FEI požaduje, aby všichni, kdo jsou zapojeni do mezinárodního jezdeckého sportu, dodržovali Kodex chování FEI a brali na vědomí a akceptovali, že péče o koně musí být po celou dobu prvořadá a nikdy nesmí být podřízena soutěžním nebo komerčním vlivům. Dodržovány musí být zejména následující zásady:

1. Obecné blaho koně**a) Dobré zacházení s koněm**

Ustájení, krmení a výcvik musí být v souladu s dobrým zacházením s koněm a nesmí ohrozit jeho blaho. Postupy, které by mohly způsobit jeho fyzické nebo duševní utrpení na soutěži nebo mimo soutěž, nebudou tolerovány.

b) Tréninkové metody

Koně musí absolvovat jen trénink, který odpovídá jejich fyzickým schopnostem a úrovni zralosti pro danou disciplínu. Nesmí být vystaveni tréninkovým metodám, které jsou hrubé nebo způsobují strach nebo na které nebyli řádně připraveni.

c) Podkovářství a hřebíky

Péče o nohy a kování musí být vysokého standardu. Hřebíky nesmí koni způsobovat bolest nebo zranění.

d) Doprava

Během dopravy musí být koně plně chráněni proti zranění a jiným zdravotním rizikům. Vozidla musí být bezpečná, dobře větraná, udržovaná ve vysokém standardu, pravidelně dezinfikovaná a řízena pracovníkem, který musí být zároveň schopný manipulace s koňmi.

e) Přeprava/přesun

Všechny cesty musí být pečlivě naplánovány a koně musí mít možnost pravidelného odpočinku s přístupem ke krmení a vodě v souladu s platnými pokyny FEI.

2. Zdravotní stav a kondice k účasti na závodech:

a) Kondice a schopnosti

Účast v soutěži musí být omezena na vhodné koně a sportovce s ověřenou schopností.

b) Zdravotní stav

Žádný kůň s příznaky kulhání nebo jinými významnými nemocemi nebo již existujícími zdravotními příznaky by neměl soutěžit nebo pokračovat v soutěži, pokud by bylo ohroženo jeho blaho. Kdykoliv se vyskytne nějaká pochybnost, je nutná konzultace s veterinářem.

c) Doping a léky

Zneužívání léků a doping je vážným narušením blaha a nebude tolerováno. Po každé veterinární péči je třeba dostatek času k plnému zotavení před soutěží.

d) Chirurgický postup

Veškeré chirurgické zákroky, které ohrožují blaho soutěžících koní nebo bezpečnost ostatních koní nebo závodníků, nejsou dovoleny.

e) Březí / nedávno ohřeбенé klisny

Klisny nesmějí soutěžit po čtvrtém měsíci březosti nebo s hříbětem.

f) Zneužití pomůcek

Je zakázáno v nepřiměřené míře používat jezdecké pobídky a umělé pomůcky (např. biče, ostruhy atd.).

1. Závody nesmí ohrozit blaho koně:

1.1. Závodní aréna

Trénink koní a veškeré soutěže musí probíhat na vhodném a bezpečném povrchu.

1.2. Povrch na zemi

Všechny povrchy, po kterých kůň chodí, na kterých trénuje nebo závodí, musí být navrženy a udržovány tak, aby nedošlo ke zranění. Zvláštní pozornost je třeba věnovat přípravě, složení a údržbě povrchů.

1.3. Extrémní počasí

Soutěže se nesmí konat v extrémních klimatických podmínkách, pokud by to mohlo narušit blaho a zdraví koně. Rychle po soutěži musí být zajištěno chlazení koně.

1.4. Ustájení na závodech

Stáje musí být bezpečné, hygienické, pohodlné, dobře větrané a dostatečně velké pro typ a dispozice koně. Vždy musí být k dispozici kvalitní a vhodné krmení, čistá podestýlka, čerstvá pitná voda a voda k umývání.

2. Humánní zacházení s koňmi:

2.1. Veterinární péče

Na soutěžích musí být vždy zajištěna veterinární služba. Jestliže je kůň během soutěže zraněn nebo vyčerpán, musí sportovec sesednout a veterinář musí koně zkontrolovat.

2.2. Doporučená veterinární centra

V nutných případech bude kůň převezen do nejbližšího zdravotního centra k dalšímu posouzení a terapii. Zraněným koním musí být poskytnuto plné podpůrné ošetření před přepravou.

2.3. Zranění na závodech

Výskyt zranění při závodech by měl být sledován. Podmínky povrchu, frekvence soutěží a další rizikové faktory by měly být pečlivě kontrolovány, aby se zraněním předešlo a minimalizovalo se jejich riziko.

2.4. Nutné utracení koně

Je-li zranění natolik vážné, může být kůň veterinářem humánně utracen. Jeho utrpení by se mělo minimalizovat co nejvčasnějším provedením eutanazie.

2.5. Ukončení závodní kariéry

Mělo by být vynaloženo veškeré úsilí, aby o koně, které přestaly soutěžit, bylo soucitně a lidsky postaráno.

3. FEI naléhá na všechny účastníky jezdeckého sportu, aby dosáhli nejvyšší možné úrovně vzdělání v oblastech jejich odborné znalosti týkajících se péče a vedení soutěžních koní.

Tento kodex chování pro blaho koní může být čas od času upraven. Připomínky jsou vítány. Zvláštní pozornost bude věnována novým výsledkům výzkumu a FEI vybízí k pokračování financování a podpoře odborných studií o blahu koní.

Pro právní účely je rozhodující anglický text.

1. PŘEDMĚT A OBECNÉ ZÁSADY VOLTÍŽE

1.1. Obecně (Pravidla pro voltižní závody, článek 730)

Za každou sestavu jsou udělena čtyři hodnocení podle specifických požadavků typu sestavy. Tato hodnocení mají stejnou váhu.

1.1.1. Povinná sestava:

Hodnocení		Koeficient
A	Hodnocení koně	25 %
B	Cviky	25 %
C	Cviky	25 %
D	Cviky	25 %

Povinná sestava je zaměřena na posouzení provedení předepsaných cviků, proto je tento aspekt sestavy hodnocen třemi rozhodčími.

1.1.2. Volná sestava

Hodnocení		Koeficient
A	Hodnocení koně	25 %
B	Technika	25 %
C	Umělecký dojem	25 %
D	Technika	25 %

Podstatou volné sestavy je čisté, bezpečné a dobře vyrovnané provedení cviků s vysokým stupněm obtížnosti, proto je tento aspekt sestavy hodnocen dvěma rozhodčími.

1.1.3. Technická sestava

Hodnocení		Koeficient
A	Hodnocení koně	25 %
B	Cvičení	25 %
C	Umělecký dojem	25 %
D	Cvičení	25 %

Podstatou technické sestavy jsou předepsané technické cviky, proto je tento aspekt sestavy hodnocen dvěma rozhodčími.

1.1.4. Sbor rozhodčích

Sbor rozhodčích se může skládat z 2, 4, 6 nebo 8 rozhodčích.

Rozdělení rozhodčích a to, jaké hodnocení budou rozhodovat, je uvedeno v příloze I. těchto směrnic.

Jestliže hodnocení A, B, C nebo D udělují dva rozhodčí, za výsledek daného hodnocení sestavy se použije průměr těchto dvou čísel. (Příklad: sbor rozhodčích má 6 členů, dva z nich hodnotí koně, udělují hodnocení A. Průměr těchto dvou čísel představuje výsledné hodnocení A.)

1.2. Vysvětlení známek

Rozhodčí musí mít jasnou představu, jakou kvalitu jednotlivé známky představují. To spolu s odpovídajícím slovním pojmenováním udělené známky, například „docela špatný“, „dostatečný“ pomáhá ke konzistentnímu používání klasifikační stupnice.

10	výborný
9	velmi dobrý
8	dobry
7	docela dobrý
6	uspokojivý
5	dostatečný
4	nedostatečný
3	docela špatný
2	špatný
1	velmi špatný
0	neproveden

Udělení známky 0 může být také důsledkem srážky.

1.3. Optimální kvalita cviku

Body za optimální kvalitu cviku zahrnují:

- optimální podstatu a mechaniku
- optimální provedení

1.4. Kritéria pro hodnocení

1.4.1. Celkový obraz cviku

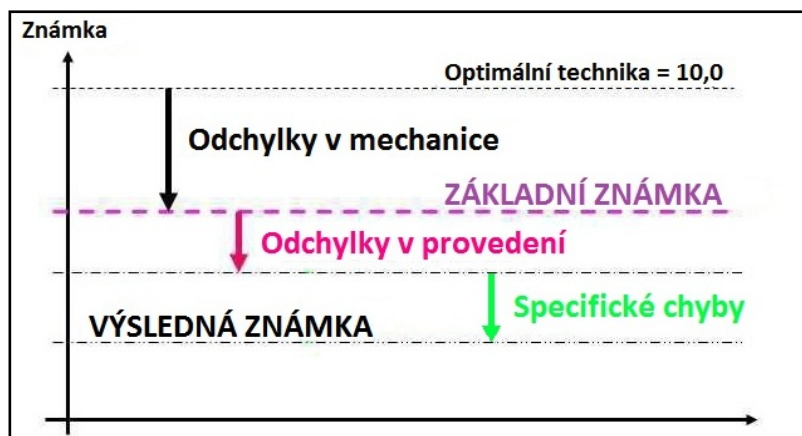
Úkolem rozhodčích je do celkového obrazu cviku zahrnout následující aspekty:

- ohleduplnost ke koni
- soulad s pohybem koně
- bezpečnost a rovnováha

A pro volnou sestavu:

- harmonie pohybů s hudbou
- sled cviků jako celku
- stupeň obtížnosti provedení prvků a přechody spojující kombinace pohybů

1.4.2. Konstrukce známky



Základní známka

Odchylky od optimální mechaniky.

Chyby v provedení a srážky

Odchylky od optimálního provedení.

Specifické chyby

Další odchylky uvedené v pravidlech.

1.5. Odchytky od optimální kvality cviku

Za odchytky od optimální kvality cviku budou uděleny srážky. Odečet bodů závisí na tom, zda chyba byla vyhodnocena jako chyba v mechanice cviku, nebo jen chyba v jeho provedení.

1.5.1. Odchytky od optimální mechaniky

Dosažení optimální techniky je nejdůležitějším kritériem cviku. Za mechanické chyby v povinných cvicích jsou uděleny bodové srážky a výsledek je v některých příkladech uváděn jako **základní známka**, od které mohou být ještě dále odečteny další srážky.

1.5.2. Odchytky od optimálního provedení

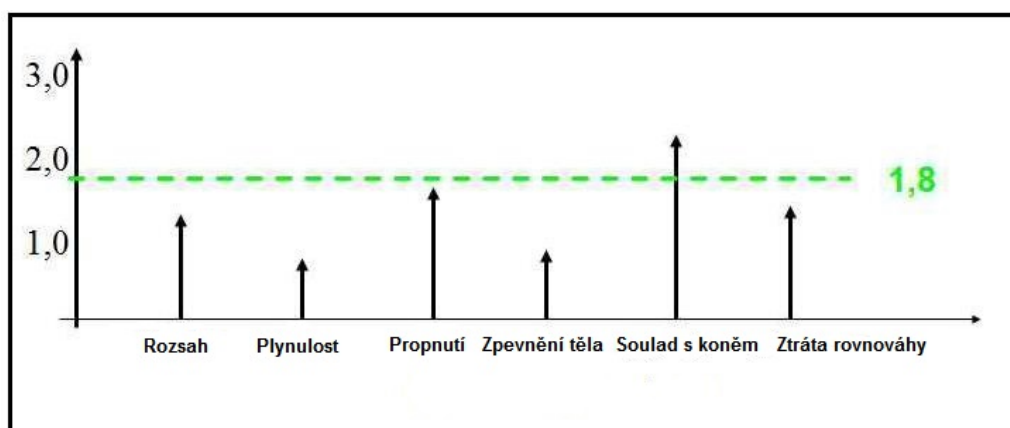
Všechny chyby v provedení cviku jsou penalizovány podle jejich stupně a jsou odečteny od základní známky příslušného cviku.

K chybám v provedení patří:

- malý rozsah pohybu
- prodlevy mezi prvky během cvičení, nedostatečná plynulost
- nedostatečná forma a držení těla
- nedostatek kontroly nad tělem a napětí
- nedostatečný soulad s koněm






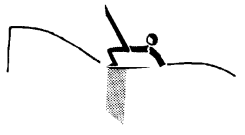
Srážky za	malé chyby	střední chyby	velké chyby
		až 1 bod	1 až 2 body
Rozsah	uspokojivý	špatný	neprovedeno
Plynulost	s malými přerušeními	s prodlevami	mnoho přerušení
Propnutí	malé odchytky	zjevné odchytky	bez formy a propnutí
Zpevnění těla	nepatrné odchytky	špatné držení těla	chybějící kontrola těla
Soulad s koněm	nedostatek poddajnosti	pohyby proti rytmu cvalového skoku	vyhýbání se pádu na koně, úder do koně
Ztráta rovnováhy	nepatrné odchytky	oprava pozice	změna pozice

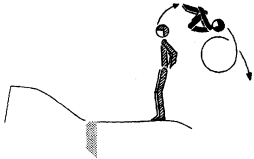

Srážky u jednotlivých položek by neměly být sčítány nebo průměrovány, to by vedlo k udělení příliš nízké známky. Správný způsob je použít vážený průměr, kdy se důležitější (větší) srážky ve výsledné známce uplatní silněji, než méně důležité.



1.6. Terminologie

Pro popis cviků je nezbytné přesné názvosloví.

Pozice se popisují ve vztahu ke směru koně – a kde mají konec směrem	
	vpřed	cvičenci stojí ve směru koně
	vzad	cvičenci stojí tváří proti směru pohybu koně
	bokem dovnitř	Pokud není popis dostatečný, přidává se dovnitř, ven, nahoru nebo dolů
	bokem ven	
	vpřed vzhůru	Pokud nelze toto pravidlo použít, určujeme pozici popisem pozice hlavy.
	vzad nahoru	
Pohyby se popisují ve vztahu k tělu voltážera a končí...	...čelem	

	<p>vpřed salto vzad</p>	
	<p>vzad salto vpřed</p>	
<p>Některé cviky mají zvláštní pojmenování, jako je...</p>	<p>Delfínsalto</p>	<p>Z čelem vpřed salto vpřed dovnitř do čelem vzad.</p>
	<p>Auerbachsalto</p>	<p>Z čelem vzad salto vzad dovnitř do čelem vpřed.</p>

2. HODNOCENÍ KONĚ

2.1. Obecně

Hodnocení koně začíná vstupem do arény a končí posledním seskokem.

Pokud závodí na jednom koni více než jeden voltížér, nebo voltížní dvojice, bude hodnocení celkového dojmu z nástupu a pozdravu použito pro všechny cvičence na tomto koni.

Maximální hodnocení je 10 bodů. Vypočítané hodnocení koně se zaokrouhluje na tři desetinná místa (tj. 0.0011-0.0014 dolů, 0.0015-0.0019 nahoru).

2.2. Výcviková škála

Výcviková škála je nejdůležitějším vodítkem pro trenéry, voltížéry, lonžéry a rozhodčí.

Výcviková škála je rozdělena do tří částí:

- Rozvoj porozumění a důvěry, se zaměřením na takt, uvolnění a přilnutí;
- Rozvoj posuvné síly, se zaměřením na uvolnění, přilnutí a přijetí udidla, kmih a narovnání
- Rozvoj nosné síly se zaměřením na kmih, narovnání a shromáždění.

Žádný z šesti kroků výcvikové škály nelze aplikovat odděleně. Obecným cílem výcviku je kůň, který je prostupný a je ochotný reagovat na pobídky lonžéra okamžitě a bez sebemenšího odporu.

2.2.1. Takt

Pravidelnost a tempo

Takt je pravidelnost úderů kopyt ve všech chodech.

Pravidelnost je správné pořadí nohosledu, tempo je rychlost taktu.

Kroky a skoky by měly být stejně dlouhé a také ve stejné délce trvání v konzistentním tempu. Takt by měl být zachován v průběhu celé sestavy.

Aby bylo možné posoudit správnost taktu, musí se rozhodčí zaměřit na správnou biomechaniku základních chodů.

2.2.2. Uvolnění

Pružnost a osvobození od strachu

Uvolněnost spolu s taktem je jedním ze základních cílů počáteční fáze výcviku. I když jde kůň v dobrém taktu, nemůže být jeho pohyb považován za správný, pokud nepracuje se zapojením zad a svaly nejsou bez napětí.

Nedostatečné uvolnění může mít mnoho různých podob, např. ztuhlá záda, silně neklidný ohon, chyby v taktu, nedostatečná aktivita zadních nohou, ztuhlá a suchá huba a křivost koně.

Ukazatele uvolněnosti koně jsou:

- Šťastný výraz – bez známek strachu.
- Pružnost kroků - schopnost roztáhnout a smrstit svalstvo hladce a plynule.
- Klidná huba jemně přežvykující udidlo, s pružným přilnutím.
- Pohupující se záď s uvolněným pohybem ohonu.
- Měkké a rytmické dýchání, které ukazuje, že kůň je duševně a fyzicky uvolněný.

2.2.3. Přilnutí

Přijetí udidla a pomůcek / nesení se

Přilnutí je měkké stálé spojení mezi rukou lonžéra a hubou koně.

Správné stálé přilnutí umožňuje, aby si kůň našel svojí rovnováhu a takt ve všech chodech. **Tyl** by měl být nejvyšším bodem šíje, vyjma případů, kdy kůň pracuje (bez vyvazovacích otěží) dopředu a dolů.

Přilnutí musí být výsledkem energie aktivních zadních nohou, která je **přenášena** přes houpající se záda do udidla.

Ukazatele dobrého přilnutí jsou:

- Kůň jde vpřed na udidle s rovným a pružným týlem.
- Kůň přijímá pružné přilnutí s klidnou hubou jemně žvýkající udidlo. Jazyk není vidět.
- Týl je nejvyšším bodem koně.
- Linie nosu je před kolmicí a ve vysoce shromážděných cvicích na kolmici.

2.2.4. Kmih

Zvyšování energie od zadních končetin

Kůň má kmih, když je energie vytvořená zadními nohama přenášena do chodu a do každého aspektu pohybu vpřed.

Můžeme říct, že kůň pracuje s kmihem, když se energicky odráží od země a vyšlapuje nohama výrazně dopředu.

2.2.5. Narovnáání

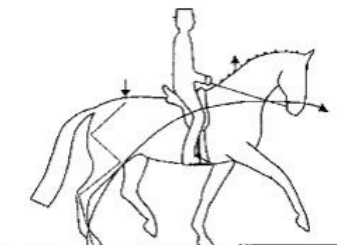
Můžeme říct, že kůň je rovný, když jeho přední a zadní část v linii, jeho podélná osa je v linii s linií nebo obloukem trasy, po které kůň jde.

Narovnáání je nezbytné, aby byla hmotnost rovnoměrně rozložena na obě poloviny těla. Pokud je kůň rovný, odráží se zadními nohama přesně **ve směru** těžiště.

2.2.6. Shromáždění

Cílem všech gymnastických tréninků je vycvičit koně, který je schopný a je připravený a ochotný pracovat. Aby kůň splnil tyto podmínky, musí být **jeho hmotnost a hmotnost voltážera** co nejrovnoměrněji rozložena na všechny čtyři nohy.

To vyžaduje snížení zatížení předních nohou a přenesení tohoto zatížení na zadní nohy, které byly původně určeny především k vytvoření pohybu vpřed.



Správné shromáždění

Zvýšené ohybání pánevních končetin má za následek zvednutí krku. Kůň je tak ve stavu, že pokud je nosnost jeho pánevních končetin dostatečně vyvinutá, může se pohybovat v rovnováze a shromážděný ve všech třech chodech.

2.3. Cval

Při soutěži musí voltážní kůň jít **pracovním cvaem** se zkrácením rámce k shromáždění.

Cval je třídobý chod, po němž následuje fáze vznosu.

Cval by měl vždy mít lehké a pravidelné skoky s kadencí.

Pracovní cval je cval v ruchu mezi shromážděným a středním cvaem, ve kterém je kůň v přirozené rovnováze, udržuje měkké přilnutí a jde vpřed s rovnoměrným, lehkým a aktivním skokem a dobrou akcí hlezna.

Výraz "dobrá akce hlezen" zdůrazňuje důležitost kmihu vycházejícího z aktivní činnosti zádě.

Kvalita cvalu:

Kvalita cvalu se hodnotí podle celkového dojmu, **pravidelnosti** a lehkosti třídobého tempa - vycházejícího z přijetí přílnutí s pružným týlem a angažovanosti zádě s aktivní akcí hlezna. Důležitá je schopnost udržet **stálý takt** a přirozenou rovnováhu.

Vždy by měla být zřejmá tendence k relativnímu vzpřímení (zvednutí kohoutku a celého krku).

Kůň by měl vždy zůstat **rovný** a správně ohnutý na linii kruhu.

Podstata pracovního cvalu:

- Pravidelný třídobý krok s jasnou fází vznosu.
- Pevné a stálé přílnutí s linií nosu před kolmicí a "týlem" jako nejvyšším bodem.
- Uvolněnost celého těla a pružnost.
- Energie, aktivita, nesení se, přirozená rovnováha a relativní vzpřímení.

2.4. Kritéria lonžování

2.4.1. Pozice lonžéra



Lonžér by měl stát ve středu kruhu a otáčet se kolem vnější nohy (levá noha, když kůň cválá na levou ruku, pravá noha, když kůň cválá na pravou ruku). Ačkoli to není ideální, je akceptovatelné, když lonžér chodí ve velmi malém kruhu soustředně s koněm.

Lonžér stojí na vrcholu trojúhelníku, jehož základnu tvoří předeek a zadek koně. Lonžér by měl směřovat tváří na střed koně. Jsou spojeni linií lonže vepředu a bičem vzadu.

Pokud kůň nejde dopředu, je akceptovatelný pohyb lonžéra mírně na stranu tak, že je lonžér za koněm, nebo v případě, že kůň se pohybuje příliš rychle, je možné se přesunout více k hlavě – opět pohybem do boku - a přemístit bič před nos koně jako překážku.

Pokud je třeba opravit linii kruhu nebo zapojení koně, může lonžér odpovídajícím způsobem změnit polohu. Jestliže kůň ztrácí chuť jít dopředu, lonžér se může přesunout směrem k jeho zádi; pokud je třeba zpomalit takt, nebo zkrátit délku kroku, může se lonžér přesunout více směrem k hlavě koně; v takové situaci také lonžér může přemístit bič z popsané polohy před nos koně.

2.4.2. Vyzarovací otěže

Se správně nastavenou délkou vyzarovacích otěží může kůň nést nos správně před kolmicí, ale když se snaží tlačit nos dopředu a ven, je nucen více hlavu ohnout.

2.4.3. Lonžovací pomůcky

Lonž

Lonž nahrazuje pomůcky otěží při jízdě v sedle. Může být držena jako otěže při jízdě v sedle, mezi čtvrtým a pátým prstem, nebo jako opatě ve vozatajství, mezi palcem a ukazováčkem. Loket by měl být mírně ohnutý.

Stejně jako pomůcky při jízdě v sedle musí být pomůcky lonží dávány plynule a tak jemně, jak je to nutné, aby vyvolaly požadovanou odezvu, s pomůckami davanými mačkáním nebo otočením zápěstí (poloviční zádrž) - bez tahání nebo visení na lonži.

Lonžovací bič

Lonžovací bič nahrazuje pobídky **nohou jezdce**. Když není bič používán na potřebnou pomůcku, měl by být držen v úhlu asi 45 stupňů, směřující k hleznu

koně, se šlahounem taženým po zemi. Kůň by měl přijímat bič jako pomůcku bez jakýchkoli vystrašených reakcí.

Kůň musí být povzbuzován k volnému pohybu vpřed. Bič by neměl být používán k pohánění koně dopředu nepřetržitě, ale jako pomůcka pro změny způsobu pohybu a neměl by na koně působit nepřetržitě.

Když lonžér jde ke koni aby upravil postroj, měl by být šlahoun smotán a bič otočen dozadu tak, aby koně nerušil.

Hlas lonžéra

Hlas se používá zejména pro přechody, na chválu, k upoutání pozornosti koně, k vyjádření nesouhlasu. Hlas je důležitou lonžovací pomůckou a měl by být používán (jak je popsáno výše) ke změně způsobu pohybu, ne k nepřetržitému působení na koně.

2.4.4. Gelová podložka (Pravidla pro voltížní závody, článek 719.2.9)

Gelová podložka musí být pouze originální výrobek (od autorizovaného výrobce) musí být z pružného elastického materiálu.

2.5. Nástup, odchod a pozdrav

2.5.1. Pozdrav lonžéra a koně

Nástup

- Správné vedení koně
- Správný způsob držení lonže
- Nástup lonžéra krokem v souladu s koněm, u plece koně
- Nástup do arény po přímé linii na střed kruhu, tváří k rozhodčímu u stolku A k pozdravu

Pozdrav

- Dobré chování koně, klidný přímý stoj na všech čtyřech nohách po celou dobu pozdravu a než všichni voltížeři opustí kruh

Klusové kolečko

- Vyvedení koně na kruh s napnutou a nezkroucenou lonží
- Klus koně po linii kruhu

Vzhled a postroj koně

- Upravenost koně
- Správně nauzděný kůň
- Správná poloha voltížního pásu, podušky a zádové dečky
- Všechny řemeny zapnuté nebo skryté

2.5.2. Pozdrav voltížerů

Nástup

- Přirozený nástup, všichni voltížeři stejným krokem v souladu s rytmem hudby
- Přiměřený rozestup mezi cvičenci

Pozdrav

- Pozdrav bez „show“ efektů
- Bič je předán lonžérovi a všichni voltížeři opustí kruh

2.6. Hodnocení koně

Kvalita cvalu	Chod	Takt	Pravidelnost skoků Třídobý cval s jasným momentem vznosu	A1	30%
		Uvolněnost	Pružnost celého těla Pružná pohupující se záď, svaly bez napětí		
		Přilnutí	Lehké a stálé, linie nosu před kolmicí Nesení se s týlem jako nejvyšším bodem		
	Kmih	Kmih	Dopředná energie vycházející z aktivity zadních končetin Energické a aktivní cvalové skoky	A2	25%
		Narovnání	Korektně ohnutý na kruhu Přední a zadní nohy koně cválají v jedné linii		
		Shromáždění	Držení těla, nesení se, lehkost předních končetin Tendence zvedat se nahoru		
Voltížní schopnosti koně Porozumění mezi koněm a lonžérem	Poslušnost	Prostupnost	Pozornost a důvěra Přijetí udidla Harmonie a lehkost Bez problému s jazykem Bez známek stresu a úzkosti	A3	20%
		Pravidelnost	Chyby ve cvalu, klusové kroky atd.		
		Pohyb na kruhu	Perfektní kruh Bez vybočování do/ven z kruhu		
	Lonžování	Korektní pomůcky Přiměřené použití biče Napnutá lonž demonstruje přilnutí Stálý postoj lonžéra, Správné držení lonžérova těla	A4	15%	
Celkový dojem	Pozdrav	Lonžér a kůň	Nástup: dobré vedení koně Pozdrav: kůň předvádí dobré chování, vzhled a postroj	A5	5% 10%
	Pozdrav voltížéra		Nástup: voltížéri v rytmu hudby, všichni stejným krokem a v harmonii s koněm	A6	5%

V rámci každého hodnocení (A1 až A5) je popsáno několik nedostatků; pokud kůň vykazuje jen jeden z těchto nedostatků, bude udělena odpovídající známka. Vykazuje-li kůň několik nedostatků, bude udělená známka zřejmě nižší.

Na hodnocení A1 až A5 může být známkování v desetínách. Maximální známka je 10.

Pokud se sbor rozhodčích skládá pouze ze 2 rozhodčích (CVI1*) a rozhodčí udělují všechna hodnocení, může být za hodnocení koně udělena celková známka.

2.6.1. Známky za chod (hodnocení A1)

10	<p>Chod koně je zcela pravidelný a kůň se pohybuje volně v relativním vzpřímení s lehkými a mobilními plecemi. Tento pohyb vychází z aktivní záďě. Pohyb koně proudí celým tělem.</p> <p><u>Takt:</u> Naprostě pravidelné skoky v čistém třídobém cvalu od začátku až do konce, s jasnou fází vznosu.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Vynikající pružnost celého těla v celém průběhu pohybu.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Lehké a stálé. Linie nosu před kolmicí. Kůň se skvěle a přirozeně nese s týlem jako nejvyšším bodem.</p>
-----------	--

9	<p>Chod koně je naprosto pravidelný a kůň se pohybuje volně v relativním vzpřímení s lehkými a mobilními plecemi. Tento pohyb vychází z aktivní zádě.</p> <p><u>Takt:</u> Naprosto pravidelné skoky v čistém třídobém cvalu od začátku až do konce, s jasnou fází vzosu.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Velmi dobrá pružnost celého těla v celém průběhu pohybu.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Lehké a stálé, linie nosu před kolmicí. Kůň se velmi dobře přirozeně nese s týlem jako nejvyšším bodem.</p>
8	<p>Chod koně je nejen zcela pravidelný, ale kůň budí dojem, že se pohybuje volně v relativním vzpřímení s lehkými a mobilními plecemi, tento pohyb vychází z aktivní zádě.</p> <p><u>Takt:</u> Pravidelné skoky v čistém třídobém cvalu od začátku do konce, s jasnou fází vzosu.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Dobrá pružnost celého těla v celém průběhu pohybu.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Lehké a stálé, linie nosu před kolmicí. Kůň se dobře přirozeně nese s týlem jako nejvyšším bodem.</p>
7	<p>Kůň, kterému je udělena známka 7, má pravidelný chod, ale nepohybuje se dostatečně volně, má méně lehkosti a mobility v plecích a méně aktivní zádě.</p> <p><u>Takt:</u> Pravidelné skoky v čistém třídobém cvalu s jasnou fází vzosu, ale občas ztrácí stálost taktu.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Docela dobrá pružnost, ale trochu ztuhlý.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Lehké přilnutí, ale držení hlavy není vždy klidné. Chvillemi trochu ztuhlý krk.</p>
6	<p>Známka 6 bude udělena koni, jehož správný chod je poněkud omezen.</p> <p>Je třeba mít na paměti, že pokud je ztráta pravidelnosti pouze chvilková kvůli ztrátě rovnováhy, mělo by to být považováno spíše za problém s poslušností.</p> <p><u>Takt:</u> Pravidelné skoky v čistém třídobém cvalu, ale fáze vzosu by mohla být výraznější. Ztráta taktu během cvalu.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Uspokojivé uvolnění a pružnost skoků, ale je zjevné určité napětí.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Trochu těžký na udidle a/nebo ztuhlý krk. Hlava není stabilní v klidu. Přirozené nesení je omezené. Krk je občas nakloněný.</p>

5	<p>Známka 5 bude udělena koni, který předvádí ztuhlé přízemní chody, které postrádají volnost a pružnost. Tyto problémy obvykle způsobují, že cval koně ztrácí jasný třídobý takt a nemá fázi vznosu.</p> <p><u>Takt:</u> Ne vždy pravidelný, některé skoky nejsou jasně třídobé. Nevýrazná fáze vznosu (přízemní cval).</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Nedostatečně uvolněný, ztráta pružnosti. Chvillemi zjevné napětí.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Velmi těžký na udidle, většinu času za kolmicí. Přilnutí není stálé, nesení se je velmi omezené. Krk je většinu času nakloněný.</p>
4	<p>Kůň se ztuhlým přízemním chodem a ztrátou volnosti a pružnosti. Kůň po většinu času nejde jasným třídobým cvałem a nemá fázi vznosu.</p> <p><u>Takt:</u> Nedostatečně pravidelný, po většinu času není cval třídobý.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Nedostatek pružnosti a elastičnosti, příliš ztuhlý. Opakovaně chvíle se zjevným napětím.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Příliš těžký na udidle a/nebo po celou dobu za kolmicí. Přilnutí velmi nestálé. Hlava a krk velmi nakloněné.</p>
3	<p>Kůň projevuje silný vzdor, a/nebo předvádí několik klusových kroků nebo ve cvalu křížuje.</p> <p><u>Takt:</u> Po celou dobu pohybu není cval třídobý. Cvalové skoky bokem.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Kůň není uvolněný po většinu času, vysoký stupeň napětí a vzdoru.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Neakceptuje udidlo. Je velmi těžce opřený do lonže a/nebo lonž je velmi volná (dotýká se země).</p>
2	<p>Kůň projevuje velmi silný vzdor a/nebo předvádí řadu klusových kroků nebo ve cvalu křížuje.</p> <p><u>Takt:</u> Nekoordinované cvalové skoky.</p> <p><u>Uvolněnost:</u> Extrémně ztuhlý a vzdorující.</p> <p><u>Přilnutí:</u> Není na přilnutí. Žádná komunikace prostřednictvím lonže.</p>
1	<p>Extrémně neposlušný. Jen pár cvalových skoků v celém průběhu pohybu. Zcela mimo lonžerovu kontrolu.</p>
0	<p>Kůň nepředvede žádné cvalové skoky v celém průběhu pohybu.</p>

2.6.2. Znamky za kmih (hodnocení A2)

10	<p>Chod koně je zcela pravidelný a kůň se pohybuje volně v relativním vzpřímení s lehkými a mobilními plecemi. Tento pohyb vychází z aktivní zádě. Pohyb koně proudí celým tělem.</p> <p><u>Kmih:</u> Velmi energické a aktivní cvalové skoky.</p> <p><u>Narovnání:</u> Zcela rovný a správně ohnutý na kruhu.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Plně zapojené zadní nohy dopadají jasně před stopy předních nohou a nesou hmotnost koně. Působí dojmem vynikající přirozené rovnováhy. Tendence k relativnímu vzpřímení.</p>
9	<p>Chod koně je naprosto pravidelný a kůň se pohybuje volně v relativním vzpřímení s lehkými a mobilními plecemi. Tento pohyb vychází z aktivní zádě.</p> <p><u>Kmih:</u> Velmi energické a aktivní cvalové skoky.</p> <p><u>Narovnání:</u> Zcela rovný a správně ohnutý na kruhu.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Velmi dobře zapojené zadní nohy dopadají jasně před stopy předních nohou a nesou hmotnost koně. Působí dojmem dobré přirozené rovnováhy. Tendence k relativnímu vzpřímení.</p>
8	<p>Chod koně je nejen zcela pravidelný, ale kůň budí dojem, že se pohybuje volně v relativním vzpřímení s lehkými a mobilními plecemi, tento pohyb vychází z aktivní zádě.</p> <p><u>Kmih:</u> Energické a aktivní cvalové skoky.</p> <p><u>Narovnání:</u> Zcela rovný a správně ohnutý na kruhu.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Dobře zapojené zadní nohy dopadají jasně před stopy předních nohou a nesou hmotnost koně. Působí dojmem dobré přirozené rovnováhy. Tendence k relativnímu vzpřímení.</p>
7	<p>Kůň, kterému je udělena známka 7, má pravidelný chod, ale nepohybuje se dostatečně volně, má méně lehkosti a mobility v plecích a méně aktivní zádě.</p> <p><u>Kmih:</u> Docela dobrá energie a aktivita.</p> <p><u>Narovnání:</u> Není zcela rovný a správně ohnutý na kruhu.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Zapojení se, přirozená rovnováha a kadence by mohly být více rozvinuté. Relativní vzpřímení by se mohlo zlepšit.</p>

6	<p>Známka 6 bude udělena koni, jehož správný chod je poněkud omezen.</p> <p>Je třeba mít na paměti, že pokud je ztráta pravidelnosti pouze chvilková kvůli ztrátě rovnováhy, mělo by to být považováno spíše za problém s poslušností.</p> <p><u>Kmih:</u> Kůň by mohl ukázat energičtější, aktivnější a delší cvalové skoky.</p> <p><u>Narovnání:</u> Není trvale narovnaný a ztrácí ohnutí na kruhu. Krk je příliš ohnutý na vnitřní nebo vnější stranu.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Zadní nohy by se měly odrážet s větším zapojením a měly by nést více hmotnosti koně. Přirozená rovnováha je omezená. Potřebuje zvětšit tendenci k relativnímu vzpřímení.</p>
5	<p>Známka 5 bude udělena koni, který předvádí ztuhlé přízemní chody, které postrádají volnost a pružnost. Tyto problémy obvykle způsobují, že cval koně ztrácí jasný třídobý takt.</p> <p><u>Kmih:</u> Chybí energie, aktivita a dlouhý cvalový skok.</p> <p><u>Narovnání:</u> Často křivý, postrádá ohnutí na linii kruhu. Extrémní ohnutí krku.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Zapojení, kadence a přirozená rovnováha jsou velmi omezené. Cval působí unaveně, ploše, nebo je zád' vysoko.</p>
4	<p>Kůň se ztuhlým přízemním chodem a ztrátou volnosti a pružnosti. Kůň po většinu času nejde jasným třídobým cvalem.</p> <p><u>Kmih:</u> Postrádá energii a ochotu jít dopředu.</p> <p><u>Narovnání:</u> Stále velmi křivý. Krk je nepřirozeně ohnutý.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Zadní nohy nejsou podsazené. Nedostatek angažovanosti, kadence a přirozené rovnováhy. Příliš mnoho váhy na předku.</p>
3	<p>Kůň projevuje silný vzdor, a/nebo předvádí několik klusových kroků nebo ve cvalu křížuje.</p> <p><u>Kmih:</u> Bez jakékoliv energie a ochoty jít vpřed.</p> <p><u>Narovnání:</u> Vždy velmi křivý. Krk je nepřirozeně ohnutý.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Kůň je velmi nevyvážený.</p>

2	<p>Kůň projevuje velmi silný vzdor a/nebo předvádí řadu klusových kroků nebo ve cvalu křížuje.</p> <p><u>Kmih:</u> Bez energie a ochoty jít dopředu.</p> <p><u>Narovnání:</u> Vždy velmi křivý. Krk je nepřírozeně ohnutý.</p> <p><u>Shromáždění:</u> Kůň je zcela nevyvážený.</p>
1	<p>Extrémně neposlušný. Jen pár cvalových skoků v celém průběhu pohybu. Zcela mimo lonžérovu kontrolu.</p>
0	<p>Kůň v celém průběhu pohybu nepředvede žádné cvalové skoky.</p>

2.6.3. Známky za poslušnost - (hodnocení A3)

Známka za poslušnost zahrnuje pozornost a důvěru, harmonii, lehkost a jednoduchost pohybu, přijetí udidla a odlehčenost přední části těla.

Stupeň poslušnosti se projevuje i způsobem, jakým kůň přijímá udidlo - zda je na lehkém a měkkém přilnutí s poddajným týlem, nebo zda vzdoruje či uniká pobídkám lonžéra.

Pokud kůň vyplazuje jazyk, přehazuje ho nad udidlo nebo ho zcela zatahuje, stejně tak jako když skřípe zuby nebo mává ohonem, dává tím najevo svou nervozitu, napětí nebo vzdor a takový stav musí být v hodnocení zohledněn.

10	<p>Kůň působí dojmem, že sestavu předvádí z vlastní vůle, udržuje se v dobré rovnováze a nese se. V průběhu celé sestavy působí harmonicky a lehce.</p> <p><u>Prostupnost:</u> Absolutní ochota předvést sestavu v souladu s lonžérem.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Zcela pravidelný cval v průběhu celé sestavy.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Zcela stálý kruh o průměru nejméně 16 m.</p>
9	<p><u>Prostupnost:</u> Absolutní ochota předvést sestavu v souladu s lonžérem.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Zcela pravidelný cval v průběhu celé sestavy.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Zcela stálý kruh o průměru nejméně 16 m.</p>
8	<p><u>Prostupnost:</u> Bez známek vzdoru.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Zcela pravidelný cval v průběhu celé sestavy.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Zcela stálý kruh o průměru nejméně 16 m.</p>

7	<p>V podstatě je lonžér v průběhu celé sestavy schopen ovládat většinou poslušného koně bez viditelného napětí. Většinu času kůň reaguje na pomůcky lonžéra, zůstává v rovnováze a nese se. V průběhu sestavy se mohou vyskytnout nepatrná rušivé prvky.</p> <p><u>Prostupnost:</u> Bez vzdoru.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Pravidelný cval v průběhu celé sestavy.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Většinu času stálý kruh o průměru nejméně 16 m.</p>
6	<p>Kůň celou sestavu předvádí více či méně poslušně, ale budí dojem, že cval je spíše plochý. Má problém s přijetím udidla, týl nezůstává jako nejvyšší bod, krk je ohnutý nebo strnulý.</p> <p><u>Prostupnost:</u> Lze pozorovat známky vzdoru.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Cval není vždy pravidelný. Kůň reaguje na cvičení voltižera.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Většinu času není kruh menší než 16 m.</p>
5	<p>Kůň je zřetelně neposlušný nebo nevytváří. Nepřijímá pomůcky lonžéra, nedostatečná důvěra nebo kůň nerozumí daným pomůckám.</p> <p><u>Prostupnost:</u> Lze pozorovat známky vzdoru. Problémy s jazykem.</p> <p><u>Pravidelnost :</u> Nepravidelný cval. Kůň reaguje na cvičení voltižera.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Průměr kruhu je proměnný, ale většinu času není kruh menší než 15 m v průměru.</p>
4	<p><u>Prostupnost:</u> Několik případů vzdoru, jako vyhazování, atd.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Nepravidelný cval. Několik klusových kroků a/nebo kůň ve cvalu křížuje a/nebo kontrakcval.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Většinu času je průměr kruhu 15 m a méně.</p>
3	<p><u>Prostupnost :</u> Hodně vzdoru, špatné chování, kůň není plně pod kontrolou lonžéra (vyhazování, kopání atd.)</p> <p><u>Pravidelnost :</u> Nepravidelný cval. Mnoho klusových kroků a/nebo kůň ve cvalu křížuje a/nebo kontrakcval.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Většinu času je průměr kruhu 15 m a méně.</p>

2	<p><u>Prostupnost :</u> Velmi neposlušný. Kůň není pod kontrolou lonžéra.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Více než jedno kolečko v klusu a/nebo kůň ve cvalu křížuje a/nebo kontrakvalu.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Po celou dobu je průměr kruhu 15 m nebo méně.</p>
1	<p><u>Prostupnost:</u> Extrémně neposlušný. Zcela mimo kontrolu lonžéra.</p> <p><u>Pravidelnost:</u> Většinu času v klusu a/nebo kůň ve cvalu křížuje a/nebo kontrakvalu.</p> <p><u>Pohyb na kruhu:</u> Po celou dobu je průměr kruhu 15 m nebo méně.</p>
0	Nebyly předvedeny žádné cvalové skoky.

2.6.4. Známky za lonžování - (hodnocení A4)

10	<p>Správné pomůcky, téměř neviditelné, Vhodné používání biče, Lonž je napnutá a je zřejmý stálý kontakt mezi rukou lonžéra a hubou koně (lonž se může lehce prověsit vlivem její hmotnosti), Lonžér se otáčí na místě, má vhodné oblečení.</p>
9	<p>Správné pomůcky, Vhodné používání biče, Lonž není vždy napnutá a kontakt mezi rukou lonžéra a hubou koně není stálý (lonž se může lehce prověsit vlivem její hmotnosti), Lonžér se otáčí na místě, má vhodné oblečení.</p>
8	<p>Správné pomůcky, Vhodné používání biče, Lonž není vždy napnutá a kontakt mezi rukou lonžéra a hubou koně není stálý (lonž se může lehce prověsit vlivem její hmotnosti), Lonžér se pohybuje na velmi malém kruhu (průměr cca 1 m).</p>
7	<p>Občas nedostatky v účinnosti pomůcek, Vhodné používání biče, Lonž není vždy napnutá a kontakt mezi rukou lonžéra a hubou koně není stálý (lonž se může lehce prověsit vlivem její hmotnosti), Lonžér se pohybuje na velmi malém kruhu (průměr cca 1 m).</p>

6	Pomůcky nejsou vždy správné, Vhodné používání biče, Lonž je často volná a/nebo překroucená, Lonžér se pohybuje na velmi malém kruhu (průměr cca 1 m).
5	Pomůcky nejsou vždy správné, Vhodné používání biče, časté používání hlasu, Lonž je většinou volná, Lonžér se pohybuje na kruhu o průměru více než 1 m, Lonžér má nevhodné oblečení, Nevhodný postroj koně.
4	Lonžér neustále ruší koně, Stálé používání biče, Lonž je stále volná, Lonžér se pohybuje na kruhu o průměr více než 3 m, Nutné přestávky na opravu postroje.
3	Velmi tvrdé pomůcky, Nadměrné používání biče, Lonž je stále volná, Lonžér chodí s koněm.
2	Výsledek několika chyb
1	Výsledek několika chyb
0	Výsledek několika chyb

2.6.5. Pozdrav lonžéra a koně – známky (hodnocení A5)

10	Správný nástup, Kůň při pozdravu klidně stojí na všech čtyřech nohách, Bezchybné klusové kolo, Správný postroj.
5	Nástup není po přímé linii, Kůň se během pozdravu neustále pohybuje, Neposlušnost koně (začne cválat po několika klusových krocích atd.), Neupravený postroj / volné řemeny atd.

3	<p>Kůň není pod kontrolou lonžéra, Kůň se během pozdravu silně pohybuje, Neposlušnost koně, trvá velmi dlouho, než předvede klusové kolečko, Postroj musí být upraven.</p>
----------	---

~~2.6.6. Pozdrav evičeneů – známky (hodnocení A6)~~

10	<p>Správný nástup Správný pozdrav</p>
5	<p>Voltižéri nejdou stejným krokem během nástupu Pozdrav není harmonický</p>
3	<p>Nástup s „show“ efektem Pozdrav s „show“ efektem Voltižér zůstane v kruhu během klusového kola</p>

3. Povinná sestava

3.1. Všeobecně

Za každý cvik uvedený v bodě 3.2 je udělena známka s přesností na desetiny.

V povinné sestavě skupin předvede voltižér s číslem 1 celou povinnou sestavu, po něm následuje voltižér s číslem 2 a tak dále.

V povinné sestavě jednotlivců, pokud cvičí více než jeden voltižér na stejném koni, předvedou voltižéři svá cvičení bez čekání na zazvonění zvonku.

V povinné sestavě dvojic 1* předvede voltižér s číslem 1 celou povinnou sestavu a následuje povinná sestava voltižéra s číslem 2.

3.2. Hodnocení povinných sestav

Viz Pravidla pro voltižní závody bod 731.2

Hodnocení		Koeficient
A	Hodnocení koně	25 %
B	Cvičení	25 %
C	Cvičení	25 %
D	Cvičení	25 %

3.3. Cviky povinných sestav

3.3.1. Povinná sestava skupin 1 (článek 739.2)

Cviky, které jsou předvedeny:

1. Náskok
2. Základní sed
3. Váha
4. Stoj
5. Zášvih s nohama u sebe
6. Poloviční mlýn
7. Předšvih v kontrasedu s nohama od sebe následován seskokem dovnitř

3.3.2. Povinná sestava skupin 2 (článek 739.3)

Cviky, které jsou předvedeny:

1. Náskok
2. Základní sed
3. Váha
4. Mlýn
5. Střih 1. fáze
6. Střih 2. fáze
7. Stoj
8. Odskok zášvihem dovnitř ze sedu obkročmo

3.3.3. Povinná sestava skupin 3 (článek 739.4)

Cviky, které jsou předvedeny:

1. Náskok
2. Váha
3. Mlýn
4. Střih 1. fáze
5. Střih 2. fáze
6. Stoj
7. Zášvih do dámského sedu dovnitř (a zpět do sedu obkročmo)
8. Odskok zášvihem ven ze sedu obkročmo

3.3.4. Povinná sestava jednotlivců 1 (článek 744.2) Jednotlivců - děti

Cviky, které jsou předvedeny:

1. Náskok
2. Základní sed
3. Váha
4. Stoj
5. Zášvih s nohama u sebe
6. Poloviční mlýn
7. Předšvih v kontrasedu s nohama od sebe, následován seskokem dovnitř

3.3.5. Povinná sestava jednotlivců 2 (článek 744.3)

Cviky, které jsou předvedeny:

1. Náskok
2. Základní sed
3. Váha
4. Mlýn
5. Střih 1. fáze
6. Střih 2. fáze
7. Stoj
8. Odskok zášvihem dovnitř ze sedu obkročmo

3.3.6. Povinná sestava jednotlivců 3 (článek 744.4)

Cviky, které jsou předvedeny:

1. Náskok
2. Váha
3. Mlýn
4. Střih 1. fáze
5. Střih 2. fáze
6. Stoj
7. Zášvih do dámského sedu dovnitř (a zpět do sedu obkročmo)
8. Odskok zášvihem ven ze sedu obkročmo

3.3.7. Povinná sestava dvojice (článek 750.2)

Cviky, které jsou předvedeny:

1. Náskok
2. Základní sed
3. Váha
4. Stoj
5. Zášvih s nohama u sebe
6. Poloviční mlýn
7. Předšvih v kontrasedu s nohama od sebe, následován seskokem dovnitř

3.3.8. Povinná sestava skupiny D

Cviky, které jsou předvedeny:

0. Náskok (nehodnotí se)
1. Základní sed, upažit
2. Holubička
3. Klek s upažením
4. Vzpor
5. Seskok

3.4. Specifické chyby s postihy a srážkami

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Nedodržení kleku před váhou a stojem (písmeno K) • Každý doskok jinak než pouze na obě nohy (písmeno D)
--------------	--

<p>2 body</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Okamžité opakování povinného cviku bez opuštění koně (písmeno R) • Špatné pořadí cviků, následováno správným opakováním bez opuštění koně • Pokud kůň necválá (např. přejde do klusu) během cviku nebo některé části cviku, smí voltižér opakovat celý cvik, aby byl hodnocen a bude penalizován srážkou 2 body za opakování • Pád mezi dvěma cviky (srážka bude udělena pro následující cvik)
<p>Hodnocení 0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opuštění koně během povinné sestavy bez předepsaného seskoku • Každý cvik provedený voltižérem ve špatném pořadí bez opravy • Zopakování povinného cviku dvakrát • Dvakrát opakované uchopení madel • Každý cvik předvedený jinak než ve cvalu a bez opravy zopakováním • Provedení otočení ve stříhu na špatnou stranu • Za všechny cviky předvedené voltižérem, který provedl náskok s pomocí N – neplatí pro národní závody - náskok může být proveden s pomocí, bude uděleno hodnocení „0“, ostatní cviky se hodnotí • V povinné sestavě skupin za každý cvik předvedený po časovém limitu (cvik započatý před zazvoněním bude hodnocen)

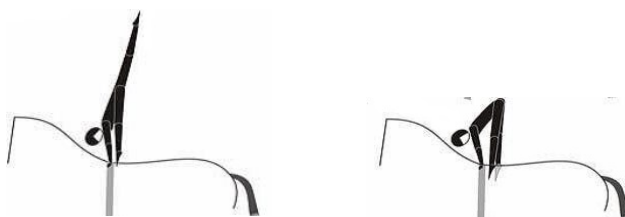
3.5. Popis povinných cviků a kritéria jejich hodnocení

3.5.1. Náskok

Mechanika:

Náskok vede do sedu na koni čelem vpřed. Skládá se ze 4 fází:

1. Fáze skoku
2. Fáze švihů
3. Fáze propnutí
4. Fáze snižování





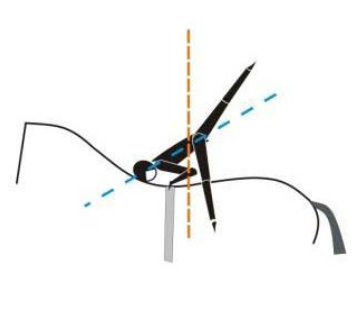
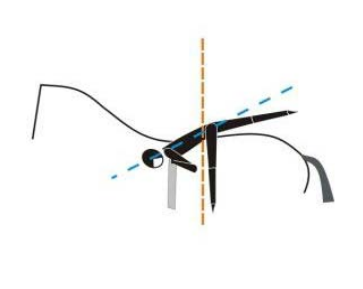
Po odrazu z obou nohou je pravá noha okamžitě vyšvihnuta vzhůru, jak nejvýše je to možné, zvedajíc pánev výš než hlavu, zatímco levá noha zůstává propnuta směrem dolů. Když je pánev v nejvyšším možném místě, voltižér sníží napnutou pravou nohu a zlehka dosedne, vzpřímený a vyvážený do sedu obkročmo s trupem svislým.

Podstata:

Soulad s koněm.

Výška a umístění těžiště.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> • Stoj na ruce se vzpřímenou osou těla, která téměř dosahuje svislice k horní linii hřbetu koně. Nohy jsou roznoženy svisle, levá noha směřuje dolů. Boky a ramena jsou v nejvyšším bodě rovnoběžná s osou ramen koně.
8		<ul style="list-style-type: none"> • Tělo je napnuté, dosahuje asi 70°, ale paže nejsou napnuté. Nohy jsou svisle roznoženy, levá noha směřuje dolů. Podpora pouze na ruce. Boky a ramena jsou v nejvyšším bodě rovnoběžná s osou ramen koně.
6		<ul style="list-style-type: none"> • Tělo je napnuté, dosahuje asi 30°, ale paže nejsou napnuté. Nohy jsou svisle roznoženy, levá noha směřuje dolů. Těžiště není nad madly. Boky a ramena jsou v nejvyšším bodě rovnoběžná s osou ramen koně.
5		<ul style="list-style-type: none"> • V nejvyšším bodě naskoku jsou ramena pod madlem, na vnitřní straně voltizního pásu. Těžiště dosahuje úrovně hřbetu koně.

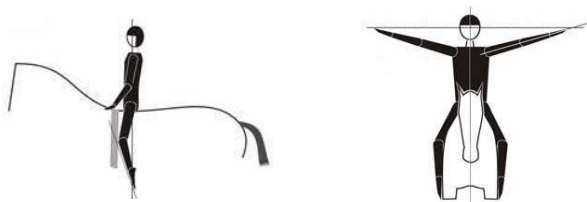
Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> • boky a ramena nejsou ve chvíli odrazu rovnoběžně s plecemi koně • levá noha nesměruje dolů a kyčel není vytočena • pravá noha není napnutá v kyčli • dosednutí mimo osu, musí si opravit sed • dosednutí příliš dozadu, musí si opravit sed
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • dotek chodidlem koně • v nejvyšším bodě jsou ramena výše než boky

3.5.2. Základní sed

Mechanika:

Voltižér sedí obkročmo, vzpřímený a vyvážený těsně za voltižním pásem, s nohama směřujícíma dolů a v kontaktu s koněm, utvářející rovnou svislici procházející ramenem, kyčlí a patou. Voltižérova ramena jsou rovnoběžná s madly. Paže jsou roztaženy a napnuty se špičkami prstů na úrovni očí. Nohy směřují dolů a z pohledu zepředu linie kolen, kotníků a prstů tvoří přímku. Po dokončení statického cviku voltižér uchopí madla oběma rukama zároveň.



Podstata:

Soulad s koněm.
Sed, rovnováha a držení těla.

Základní hodnocení:

5		<ul style="list-style-type: none"> Noha je příliš vytrčené dopředu nebo „stoličkový sed“
4		<ul style="list-style-type: none"> Extrémně vyklenutá záda „vidlicový sed“

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> Zvednutá ramena
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> Za každý chybějící cvalový skok z předepsaných 4 skoků; skoky nejsou počítány, dokud cvik není započat nebo prováděn (písmeno C).
2 body	<ul style="list-style-type: none"> Za znovu uchopení madel (písmeno R) .

3.5.3. Váha

Mechanika:

Ze sedu obkročmo voltižér přechází do kleku s oběma nohama současně a diagonálně přes hřbet koně. Váha je rovnoměrně rozložena na spodní nohu. Spodní noha od kolene po prsty zůstává v neustálém kontaktu se hřbetem koně. Hlava zůstává zvednutá směrem vpřed. Pravá noha a levá ruka jsou souběžně zvednuty a nataženy do vodorovné přímky (přímka prochází alespoň nad úroveň ramen a kyčlí voltižéra, ideálně spojuje špičky prstů ruky a nohy, přičemž

prochází těsně nad úrovní hlavy). Pravá ruka drží madlo. Ramena jsou přesně nad madly a kyčle a ramena jsou rovnoběžně se zemí. Vzniká zde stejnoměrný oblouk tvořený paží, tělem a nohou voltážera. Po dokončení statického cviku voltážer souběžně spustí pravou nohu a levou ruku dolů, uchopí madlo, přenesse váhu na ruce, poté napne levou nohu dolů a zlehka sklouzne do sedu obkročmo.



U všech povinných sestav 1:

Cvik končí v pozici lavice.

Podstata:

Soulad s koněm.

Rovnováha a ohebnost (zejména ramena a kyčle).

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Správná mechanika s výškou a bez zalomení oblouku vrcholné linie, dokonale absorbující cval přes klouby.
7		<ul style="list-style-type: none"> Správná mechanika, malá výška.
6		<ul style="list-style-type: none"> Správná mechanika, bez výšky.
5		<ul style="list-style-type: none"> Pravá kyčel extrémně vytočená ven.
4		<ul style="list-style-type: none"> Extrémně zalomený úhel páteře.

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • ruka a noha nejsou zvednuty souběžně • před zvednutím je pravá noha propnuta směrem dolů • za každý chybějící cvalový skok ze 4 předepsaných skoků, skoky nejsou počítány, dokud cvik není započat nebo prováděn (písmeno C) • za opomenutí kleku před váhou (písmeno K) • za sklonění ruky nad krk koně bez ztráty formy ve váze (písmeno N) • v Sestavě 1 pokud voltížér nedokončí váhu v pozici lavice
do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • opěrná noha není zcela v kontaktu s koněm (klek s oporou na špičkách) • ramena jsou výše než boky
2 body	<ul style="list-style-type: none"> • pravá ruka není na vrchní části madla (pouze v kontaktu s postrojem) • za znovu uchopení madel (písmeno R)

Holubička – platí pro kategorii D**Mechanika:**

Ze sedu obkročmo přejde voltížér do kleku oběma nohama současně a napříč přes hřbet koně. Váha těla je rozložena na spodní noze. Spodní noha od kolene k prstům nohy zůstává v neustálém kontaktu s koněm. Hlava zůstává nahoru obličejem dopředu. Pravá noha je zvednuta a propnuta v jedné vodorovné linii (alespoň nad voltížerovým ramenem a kyčlí, ideálně vodorovně od hlavy k prstům na nohou). Ramena jsou přímo nad madly a kyčle a ramena jsou souběžná se zemí. Tělo voltížéra je rovnoměrně prohnuté od hlavy k chodidlu. Po dokončení statického cviku voltížér sundá nohu, opře se o madla, propne levou nohu dolů a zlehka dosedne obkročmo.

**Podstata:**

Soulad s koněm.

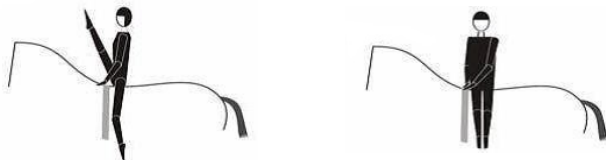
Rovnováha a ohebnost (hlavně ramen a kyčlí).

Základní hodnocení a hodnocení viz Váha.**3.5.4. Mlýn****Mechanika**

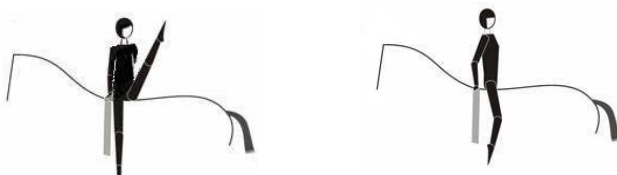
Mlýn je cvik, při kterém voltížér v žádné fázi neopouští pozici sedu. Ze sedu obkročmo voltížér provádí celé otočení na hřbetě koně ve čtyřech rovnoměrně časovaných fázích. Každá noha je propnuta a přenášena přes koně ve vysokém širokém oblouku (půlkruhu). Protější noha zůstává nehybná, směřující dolů a v kontaktu s koněm. Hrudník zůstává vzpřímený, soustředěný a téměř svislý v každé fázi. Hlava a tělo se otáčí s každým posunem nohy. Chvilé uvolnění a znovu uchycení madel je na voltížerovi. Mlýn je prováděn na čtyři cvalové skoky.

První fáze mlýnu

Pravá noha je přenesena přes krk koně. Každé madlo je puštěno a znovu uchopeno v závislosti na pohybu nohy. První fáze končí sedem voltižéra bokem, směřujícím dovnitř, s hlavou otočenou v pravém úhlu vůči ose ramen, s nohama u sebe a v kontaktu s koněm.

**Druhá fáze mlýnu**

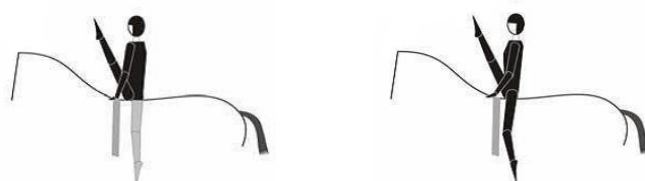
Levá noha je přenesena přes záď koně. Druhá fáze končí sedem voltižéra v kontrasedu. Ruce změň pozici na madlech.

**Třetí fáze mlýnu**

Pravá noha je přenesena přes záď koně. Třetí fáze končí sedem voltižéra bokem, směřujícím ven, s hlavou otočenou v pravém úhlu vůči ose ramen, s nohama u sebe a v kontaktu s koněm. Ruce změň pozici na madlech.

**Čtvrtá fáze mlýnu**


Levá noha je přenesena přes krk koně. Každé madlo je puštěno a znovu uchopeno v závislosti na pohybu nohy. Čtvrtá fáze končí voltižerovým sedem obkročmo, čelem vpřed (základní sed).


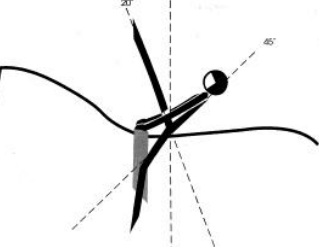
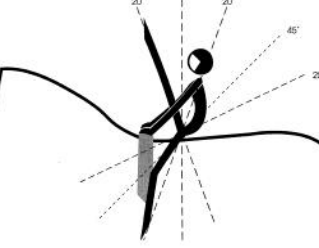
**Podstata:**

Soulad s koněm.

Sed, postoj, ohebnost, rozsah a načasování.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla a noha téměř svislá.
----	---	--

7		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla téměř svislá, noha přibližně 45°.
5		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla příliš v nakloněná vzad.
4		<ul style="list-style-type: none"> Kulatá záda (více než 45° za svislicí).

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> za každou rytmickou chybu v taktu mlýnu (písmeno T)
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> nesprávný sed dovnitř/ven trup se neotáčí stejnoměrně s nohou hýždě opustí koně před nebo po kontrasedu přiložená noha je nestabilní nedostatečná výška zvednuté nohy (průměr ze všech přenosů nohou)

3.5.5. Střih – 1. fáze**Mechanika**

Pohyb střihu je rotací okolo vertikální osy těla se současným vzájemným propjatým pohybem nohou.

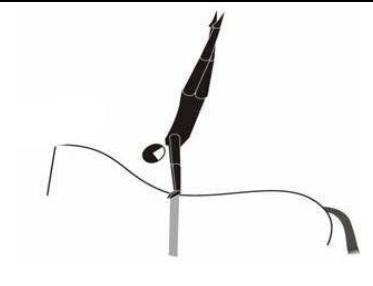

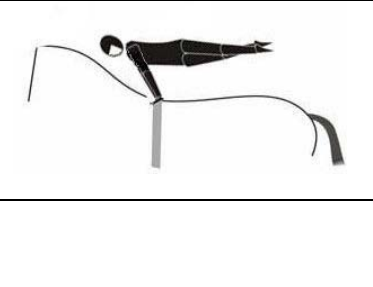

Natažené nohy jsou vyšvihnuty ze základního sedu nahoru, téměř do stoje na ruku, paže jsou nataženy pro dosažení maximální výšky. Bez přerušení v tomto pohybu se boky otáčejí doleva o 90 stupňů tak, že se nohy míjí v blízké stejnoměrné vzdálenosti od země v bodě téměř maximální výšky. První část je dokončena měkkým dosedem voltážera do vzpřímeného a vyváženého sedu proti směru.



Podstata:

Soulad s pohybem koně.
Koordinace pohybu stříhu a výšky.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Správná technika (boky se otáčejí doleva o čtvrt v bodu téměř maximální výšky) a téměř ve stoji na ruce.
7		<ul style="list-style-type: none"> Přímá linie osy těla ve 45° při správné technice (boky se otáčejí doleva o čtvrt stupňů v bodu téměř maximální výšky).
5		<ul style="list-style-type: none"> Přímá linie těla v horizontální poloze a správná technika (boky se otáčejí doleva o čtvrt stupňů v bodu téměř maximální výšky).
5		<ul style="list-style-type: none"> Chybí aktivní švih nohou dopředu a dozadu („vrtulový stříh“);
5		<ul style="list-style-type: none"> Nohy se nemíjejí dostatečně blízko jedna druhé v nejvyšším bodě. Stoj na ruce před točením boků. Bez čtvrt otočky v bodu maximální výšky.

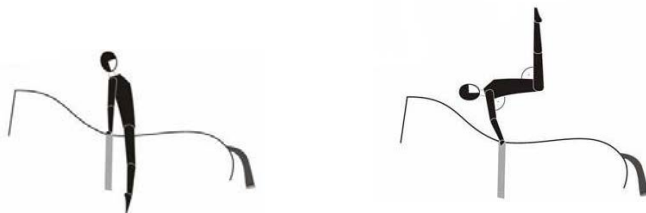
Srážky:

Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> dosednutí mimo osu nebo příliš dozadu přerušení pohybu nedostateční propnutí paží získání výšky silou místo švihem
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> pád (sesnutí) na krk koně

3.5.6. Střih – 2. fáze

Mechanika:

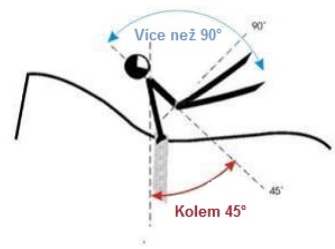
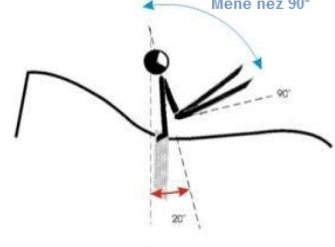
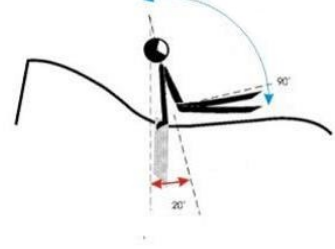
Voltižér vyšvihne napjaté nohy vzhůru ze sedu proti směru, přičemž by jak boky, tak nohy měly dosáhnout zároveň svých nejvyšších bodů. Paže jsou napjaty pro dosažení nevyšší možné výšky a úhel mezi pažemi a trupem je co největší. Bez přerušení v tomto pohybu se boky točí doprava, takže se nohy míjí blízko ve skoro nejvyšším možném bodu. Voltižerovy nohy opíší vysoký oblouk, kdy jsou obě nohy ve stejné vzdálenosti od země. Druhá část střihu je ukončena v momentu, kdy voltižér dosedá zlehka, vzpřímený a vyvážený do základního sedu.

**Podstata:**

Soulad s pohybem koně.
Koordinace pohybu střihu a výšky.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 90° a úhel nohou k trupu je méně než 90°.
9		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 90° a úhel nohou k trupu je více než 90°.
8		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 45° a úhel nohou k trupu je méně než 90°.

7		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 45° a úhel nohou k trupu je více než 90°.
6		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je 20° a úhel nohou k trupu je méně než 90°.
5		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je 20° a úhel nohou k trupu je více než 90°.

Srážky:

Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> dosednutí do nesprávné pozice vytlačení břicha vzhůru, aby bylo dosaženo pomyslné výšky získání výšky silou místo švihem
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> pád (sesunutí) na lokty

3.5.7. Stoj**Mechanika:**

Voltižér ze sedu obkročmo zlehka přejde do kleku oběma nohama současně a ihned zlehka vyskočí do stoje na obě nohy. Hlava zůstává vztyčená, čelem vpřed. V průběhu cviku jsou nohy nehybné a váha je rovnoměrně rozložena. Nohy jsou od sebe vzdáleny na šířku kyčlí a špičky chodidel míří vpřed. Obě madla jsou puštěna současně, když voltižér vstává do pozice stoje. Stojí tak, že ramena, kyčle a paty jsou v jedné přímce. Paže jsou okamžitě rozpaženy, nataženy a napnuty od těla s konečky prstů v úrovni očí. Po dokončení statického cviku voltižér připaží, následně se chytá madel současně oběma rukama. Hlava zůstává vzpřímená, čelem vpřed, voltižér hladce sklouzne s rovnýma nohama do základního sedu.



U všech povinných sestav 1:


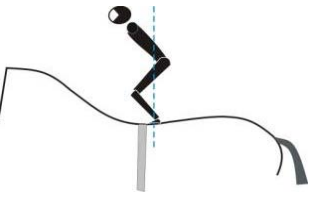
Cvik začíná v pozici lavice. Pokud byla váha dokončena do sedu obkročmo namísto do pozice lavice, srážka za tuto chybu bude udělena v hodnocení váhy.

Podstata:

Soulad s koněm.
Rovnováha a držení těla.

Podstata stoje je schopnost držení rovnováhy na pohybujícím se koni. Ztráta rovnováhy je rozhodčími posuzována podle toho, zda je menší, střední, nebo velká.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Vzpřímené držení horní části těla tvoří svislici ramen, kyčlí a kotníků, s optimálním propnutím kolen.
5		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla nakloněna dopředu v úhlu asi 45° od pomyslné svislice.

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> Chodidla a/nebo kolena nesměřují dopředu Chodidla jsou rozkročena víc, než je šířka kyčlí. Chodidla v krokové pozici.
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> Za každý chybějící cvalový skok, skoky se nepočítají, dokud není cvičení započato nebo předvedeno (písmeno C). Za nenakleknutí (písmeno K).
2 body	<ul style="list-style-type: none"> Za znovu uchopení madel (písmeno R).

Klek s upažením – skupina D

Mechanika:

Z holubičky je pravá noha přiložena vedle levé. Obě holeně jsou pevně přiloženy ke hřbetu koně, kolena těsně za voltízním pásem. Hlava zůstává vztyčená, čelem vpřed. V průběhu cviku jsou nohy nehybné a váha je rovnoměrně rozložena. Obě madla jsou puštěna současně, když se voltížér vzpřimuje do kleku. Klečí tak, že ramena, kyčle a kolena jsou v jedné přímce. Paže jsou okamžitě rozpaženy, nataženy a napnuty od těla s konečky prstů v úrovni očí. Po dokončení statického cviku voltížér připaží, následně se chytá madel současně oběma rukama. Hlava zůstává vzpřímená, čelem vpřed, voltížér hladce sklouzne s rovnýma nohama do základního sedu. Cvik musí být proveden na 4 kroky.

**Podstata:**

Soulad s koněm.
Rovnováha a držení těla.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Vzpřímené držení horní části těla, ramena, kyčle a kolena jsou v jedné přímce.
5		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla nakloněna dopředu v úhlu asi 45° od pomyslné svislice.

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> kolena jsou příliš od sebe zvednutá ramena
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> za každý chybějící krok/takt, z předepsaných 4 kroků, kroky se nepočítají, dokud není cvičení započato nebo předvedeno
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> opěrné nohy nejsou zcela v kontaktu s koněm (klek s oporou na špičkách)
2 body	<ul style="list-style-type: none"> za znovu uchopení madel

3.5.8. Odskok – první část (zpět do sedu obkročmo)**Mechanika:**

Podstatou správné techniky odskoku je téměř svislá osa, která prochází celým tělem od paží po nohy. Tato svislá osa je hlavním kritériem hodnocení (prohnutá záda jsou zavádějící a vyvolávají dojem větší výšky).

Ze sedu obkročmo jsou napnuté nohy vyšvihnuty směrem dopředu pro dosažení stojky s pažemi napnutými pro docílení maximální výšky. Bez přerušení pohybu, v bodě maximální výšky jsou kyčle ostře ohnuty tak, že nohy směřují dolů do téměř svislé pozice a vytvářejí „kopí“, kdy se kyčle chvilkově ocitají nad voltižním pasem. Voltižér sklouzne zlehka do vzpřímeného dámského sedu, kdy první kontakt s koněm má pravá dolní končetina. Noha přes krk koně, zpět do sedu obkročmo.

Ze sedu bokem voltižér napne pravou nohu a přes krk koně udělá široký vysoký oblouk (půlkruh). Horní část těla je stále vyrovnaná téměř svisle, zatímco levá noha zůstává dole ve styku s koněm bez změny pozice. Madla jsou pouštěna a znovu uchopena zároveň s přenosem nohy.



Podstata:

Soulad s koněm.
Výška a pozice těžiště.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 90° k linii hřbetu koně. S maximálním propnutím paží; lehké a správné dosednutí do dámského sedu.
7		<ul style="list-style-type: none"> Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 45° k linii hřbetu koně. Paže jsou propnuty až po dosažení nejvyššího bodu; lehké a správné dosednutí do dámského sedu.
5		<ul style="list-style-type: none"> Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 20° k linii hřbetu koně. Paže jsou ohnuté po celou dobu pohybu.

Srážky:

Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> prohnutí zad v závislosti na stupni provedení: prohnutá nebo ochablá linie pasu během propínání; zalomená linie zad nedostatečně propnuté paže otočení boků dřív, než jsou ramena a kyčle ve vodorovné poloze, když voltižér přechází do dámského sedu přerušování pohybu
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> pád na krk koně

3.5.9. Poloviční mlýn

Poloviční mlýn se skládá ze dvou fází. První fáze je předváděna ve čtyřech krocích, okamžitě následována druhou částí.

Mechanika:

Poloviční mlýn se skládá ze dvou fází. Voltižér v žádné fázi neopouští pozici sedu. Obě nohy jsou propnuté a přenášené přes koně ve vysokém širokém oblouku (půlkruhu). Protější noha zůstává nehybná, směřující dolů a v kontaktu s koněm. Horní část těla zůstává vzpřímena, soustředěná a téměř svislá v každé fázi. Hlava a tělo se otáčí s každým přenesením nohy. První fáze je předváděna ve čtyřech krocích, okamžitě následována druhou fází.

První fáze mlýnu

Pravá noha je přenesena přes krk koně. Každé madlo je puštěno a znovu uchopeno podle pohybu nohou. První fáze končí sedem voltizéra bokem směrem dovnitř, čelem v pravém úhlu k ose ramen s nohama spojenýma a v kontaktu s koněm.

**Druhá fáze mlýnu**

Levá noha je přenesena přes záď koně. Druhá fáze končí voltizérovým kontrasedem. Ruce změni pozici na madlech.

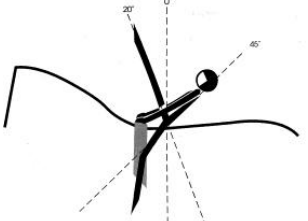
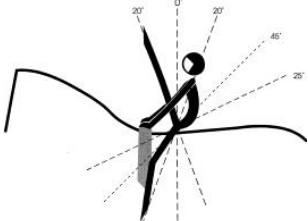
**Podstata:**

Soulad s koněm.

Sed, postoj, ohebnost, rozsah a načasování.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla a noha téměř svislá.
7		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla téměř svislá, noha přibližně 45° k linii hřbetu koně.

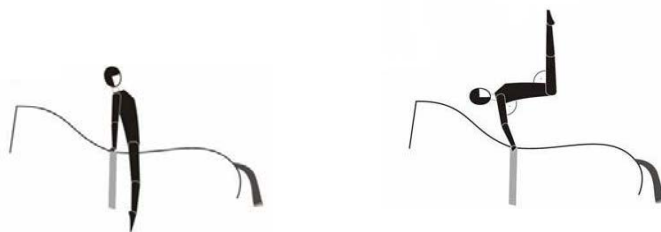
5		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla příliš v nakloněná vzad.
4		<ul style="list-style-type: none"> Kulatá záda (více než 45° za svislicí).

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> ztráta rytmu mezi první a druhou fází (písmeno T)
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> nesprávný sed bokem dovnitř horní část těla se neotáčí současně s nohou přiložená noha je nestabilní nedostatečná výška zvedané nohy (průměr ze všech přenosů nohy)

3.5.10. Předšvih v kontrasedu roznožmo (následovaný seskokem dovnitř)**Mechanika:**

Z kontrasedu voltizér švihne propnutýma a roznoženýma nohama (šířka boků) nahoru. přičemž by jak boky tak nohy měly dosáhnout zároveň svých



nejvyšších bodů. Paže jsou napjaty pro dosažení nevyšší možné výšky a úhel mezi pažemi a trupem je co největší. Poté voltizér jemně dosedne zpět do kontrasedu.

Seskok dovnitř

Voltizér přejde do opačného 1/4 mlýna přenesením levé nohy přes záď koně do dámského sedu dovnitř. Voltizér během toho chytne vnitřní madlo a otočí se hlavou směrem dopředu. S nohama u sebe a napnutým tělem se voltizér odstrčí od madla směrem vzhůru a od koně, dopadne s nohama u sebe a pokračuje ve stejném směru jako kůň.

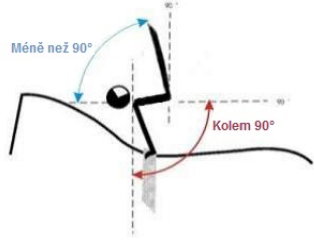
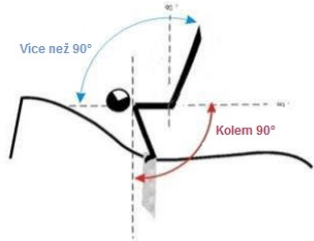
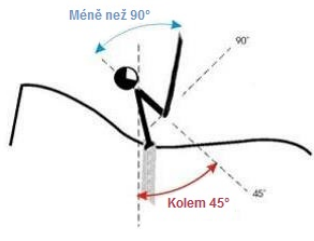
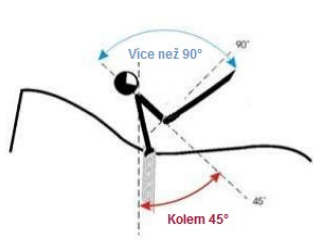
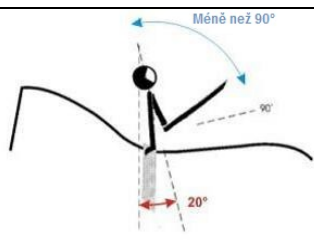
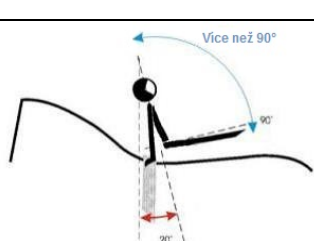
Poznámka: Za seskok není zvláštní známka. Srážky za chyby při seskoku mohou být odečteny ze známky za předšvih.

Podstata:

Soulad s koněm.

Koordinace švihového pohybu a výška.

Základní hodnocení:

<p>10</p>		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 90° a úhel nohou k trupu je méně než 90°.
<p>9</p>		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 90° a úhel nohou k trupu je více než 90°.
<p>8</p>		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 45° a úhel nohou k trupu je méně než 90°.
<p>7</p>		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je okolo 45° a úhel nohou k trupu je více než 90°.
<p>6</p>		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je více než 20° a úhel nohou k trupu je více než 90°.
<p>5</p>		<ul style="list-style-type: none"> Úhel svislice k trupu je více než 20° a úhel nohou k trupu je méně než 90°.

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> • nesprávný seskok dovnitř
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • nohy jsou v nejvyšším bodě u sebe
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • vystrkování břicha vzhůru k vytvoření dojmu vyšší výšky
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • tvrdé dosednutí • pád na lokty, krk koně

3.5.11. Zášvih s nohama u sebe**Mechanika:**

Ze sedu obkročmo jsou natažené nohy vyšvihnuty nahoru tak, aby bylo dosaženo stoje na ruce (nohy u sebe), paže jsou nataženy tak, aby se dosáhlo maximální výšky. Z nejvyššího bodu se voltizér zlehka vrací do sedu obkročmo, a to bez přerušování pohybu.

Poznámka:




Podstatou provedení tohoto cvičení je udržení přímé osy těla, která se v nejvyšším bodě stává svislicí. Tato pomyslná osa prochází tělem od chodidel až po paže. Přímá osa těla je i hlavním kritériem pro hodnocení. Prohnutí zad může simulovat dosažení větší výšky.

Podstata:

Soulad s koněm.

Výška a pozice těžiště.

Základní hodnocení:

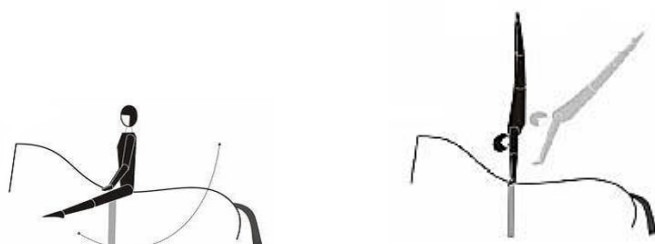
10		<ul style="list-style-type: none"> • Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 90° k linii hřbetu koně. S maximálním propnutím paží. Lehké a správné dosednutí do sedu obkročmo.
7		<ul style="list-style-type: none"> • Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 45° k linii hřbetu koně. Paže jsou propnuty až po dosažení nejvyššího bodu. Lehké a správné dosednutí do sedu obkročmo.
5		<ul style="list-style-type: none"> • Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 20° k linii hřbetu koně. Paže jsou ohnuté po celou dobu pohybu. Lehké a správné dosednutí do sedu obkročmo.

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> nohy nejsou spojeny
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> nahrbená záda v závislosti na stupni nahrbení; nahrbení k bortícímu se pasu ve chvíli propnutí; zlomená linie zad nedostatečně napnuté paže přerušení pohybu
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> pád na krk koně

3.5.12. Odskok zášvihem dovnitř ze sedu obkročmo**Mechanika:**

Ze sedu obkročmo jsou natažené nohy vyšvihnuty nahoru tak, aby bylo dosaženo stoje na rukou s nohama u sebe. V maximálním natažení paží se voltížer odtlačí




od madel, v důsledku odporu ramen dosáhne dalšího zvýšení a maximálního letu. Dopad je dovnitř koně na obě nohy obličejem vpřed.

Podstata:

Soulad s koněm.
Výška a pozice těžiště.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 90° k linii hřbetu koně. S maximálním propnutím paží v letové fázi, jemný a správný doskok dovnitř.
7		<ul style="list-style-type: none"> Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 45° k linii hřbetu koně. Paže jsou propnuty až po dosažení nejvyššího bodu. Jemný a správný doskok dovnitř.

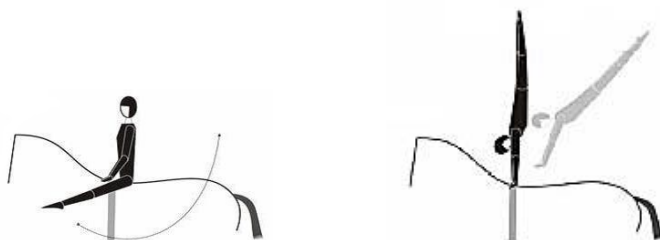
5		<ul style="list-style-type: none"> • Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 20° k linii hřbetu koně. Paže jsou ohnuté po celou dobu pohybu. Jemný a správný doskok dovnitř.
---	---	--

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • nohy nejsou po celou dobu u sebe
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • nahrbená záda v závislosti na stupni nahrbení; nahrbení k bortícímu se pasu ve chvíli propnutí; zlomená linie zad • nedostatečně napnuté paže • přerušení pohybu
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • pád na krk koně


3.5.13. Odskok zášvihem ven ze sedu obkročmo**Mechanika:**



Ze sedu obkročmo jsou natažené nohy vyšvihnuty nahoru tak, aby bylo dosaženo stoje na rukou s nohama u sebe. V maximálním natažení paží se voltížér odtlačí od madel, v důsledku odporu ramen dosáhne dalšího zvýšení a maximálního letu. Dopad je vně koně na obě nohy obličejem vpřed.

**Podstata:**

Soulad s koněm.
Výška a pozice těžiště

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> • Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 90° k linii hřbetu koně. S maximálním propnutím paží v letové fázi, jemný a správný doskok ven.
----	---	--

7		<ul style="list-style-type: none"> • Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 45° k linii hřbetu koně. Paže jsou propnuty až po dosažení nejvyššího bodu. Jemný a správný doskok ven.
5		<ul style="list-style-type: none"> • Přímá linie procházející pažemi až do sepnutých chodidel, v úhlu 20° k linii hřbetu koně. Paže jsou ohnuté po celou dobu pohybu. Jemný a správný doskok ven.

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • nohy nejsou po celou dobu u sebe
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • nahrbená záda v závislosti na stupni nahrbení; nahrbení k bortícímu se pasu ve chvíli propnutí; • nedostatečně napnuté paže • přerušení pohybu
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • pád na krk koně

Vzpor – skupina D**Mechanika:**

Voltižér přejde 1. a 2. fází malého mlýnu do kontrasedu (viz popis malého mlýnu).

Popis cviku

Voltižér vyšvihne napjaté nohy vzhůru ze sedu proti směru, přičemž by nohy měly dosáhnout nejvyššího bodu. Poté se jemně položí na záď koně a následuje vzpor. Při cviku jsou oporou obě paže a obě nohy. Ruce jsou na vrcholech madel. Voltižérovo tělo je obličejem vzhůru a tvoří napnutou přímku od podpurných nohou k hlavě. Hlava je prodloužením podélné osy těla. Cvik musí být proveden na 4 kroky. Po dokončení voltižér jemně přejde do kontrasedu obkročmo.

**Podstata:**

Soulad s koněm.
Rovnováha a držení těla.

Základní hodnocení:

10	<ul style="list-style-type: none"> • Rovná podélná osa hlavy, těla a nohou. Úhel mezi horní částí těla a nohama je 180°. Paže jsou napnuté.
5	<ul style="list-style-type: none"> • Zalomená podélná osa hlavy, těla a podpurných nohou. Úhel

	mezi horní částí těla a nohama je výrazně méně než 180°. Paže jsou napnuté.
--	---

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> hlava v jiné pozici než v podélné ose těla a podpůrných nohou
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> za každý chybějící krok/takt, kroky se nepočítají, dokud není cvičení započato nebo předvedeno
2 body	<ul style="list-style-type: none"> pozice rukou jiná, než je popsáno

Seskok dovnitř – skupina D**Mechanika:**

Ze sedu obkročmo v kontrasedu voltižér přenesse napnutou levou nohu přes zád koně ve vysokém širokém oblouku (polokruhu) do dámského sedu dovnitř. Hrudník zůstává vzpřímený a téměř svislý, zatímco pravá noha zůstává směrem dolů a v kontaktu s koněm beze změny pozice.

Voltižér během toho chytne vnitřní madlo a otočí se hlavou směrem dopředu. S nohama u sebe a napnutým tělem se voltižér odstrčí od madla směrem vzhůru a od koně, dopadne s nohama téměř u sebe a pokračuje ve stejném směru jako kůň.

Počet čtyř kroků určuje začátek pohybu nohy. Doba dopadu se mění s rychlostí pohybu nohy.

**Podstata:**

Soulad s koněm.

Sed, pružnost, rozsah a načasování.

Základní hodnocení:

10	<ul style="list-style-type: none"> Odstrčení se od madel s nohama u sebe a propnutým tělem směrem vzhůru (mírná letová fáze) a od koně, dopad s nohama téměř u sebe.
5	<ul style="list-style-type: none"> Tělo není v momentu odstrčení se od madel propnuté, není ani náznak letové fáze, voltižér se pouze spouští dolů.

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> nohy nejsou v momentě odstrčení se a v letové fázi propnuté
2 body	<ul style="list-style-type: none"> zavěšení se za madlo před dopadem na zem

4. VOLNÁ SESTAVA

4.1. Všeobecně

Pokud byl cvik započat těsně před ukončením časového limitu, cvik nebo kombinace cviků může být dokončena.

Pokud je seskok zahájen okamžitě (v kategorii jednotlivců ve 3 cvalových skocích) bez dalších statických cviků, seskok bude započten do hodnocení skóre bez penalizace.

4.2. Hodnocení volné sestavy

Viz Pravidla pro voltižní závody, článek 731.3

Hodnocení		koeficient
A	Hodnocení koně	25%
B	Technika	25%
C	Umělecký dojem	25%
D	Technika	25%

4.3. Náležitosti volné sestavy

4.3.1. Volná sestava skupin 1 (Pravidla pro voltižní závody, článek 740.3)

Volná sestava 1 smí obsahovat samostatné, dvojité a trojitě cviky, s maximálním počtem 6 statických trojitých cviků. Započítává se 20 cviků.

4.3.2. Volná sestava skupin 2 (Pravidla pro voltižní závody, článek 740.4)

Volná sestava skupin 2 obsahuje samostatné, dvojité a trojitě cviky. Započítává se 25 cviků.

4.3.3. Volná sestava jednotlivců (Pravidla pro voltižní závody, článek 745)

Volná sestava jednotlivců obsahuje statické a dynamické cviky.

4.3.4. Volná sestava dvojic (Pravidla pro voltižní závody, článek 751)

Volná sestava dvojic obsahuje jednoduché náskoky, jednoduché seskoky a dvojité cviky. Během předvádění musí být oba voltižéři stále v kontaktu s koněm, madly a nebo spolu. Jednoduché cviky na koni se nezapočítávají do hodnocení obtížnosti.

4.4. Členění cviků volné sestavy

4.4.1. Skladba cviků volné sestavy

Cviky volné sestavy jsou vlastní cviky v rámci pravidel pro voltižní závody a jsou stanoveny zákony biomechaniky.

4.4.2. Statické cviky

Statický cvik je takový, při kterém je tělo voltižéra ve vztahu ke koni v klidu. Tělem se rozumí těžiště těla, nebo ještě přesněji „celá množina nebo většina bodů hmoty“.

Požadavky statického cviku jsou:

- tělo (těžiště) voltižéra je v klidu
- je dosaženo rovnováhy
- voltižér cviku předvádí po tři cvalové skoky
- je dosaženo souladu s pohybem koně

Definice trojitých statických cviků:

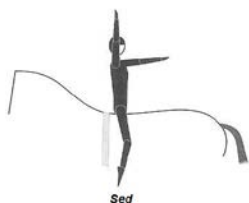
Těžiště těla všech 3 voltížerů se nepohybuje vzhledem ke koni po dobu minimálně 3 cvalových skoků.

Členění statických cviků

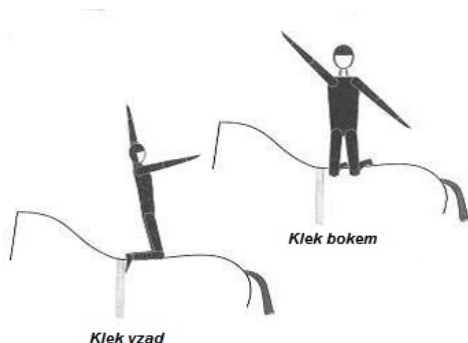
- Sedy - stabilní rovnováha
- Kleky – stabilní rovnováha
- Stoje – stabilní rovnováha
- Rovnovážné cviky - labilní rovnováha
- Vzpory – labilní a stabilní rovnováha
- Závěsy – stabilní rovnováha
- Letky - pasivní
- Lehy - aktivní

Sedy

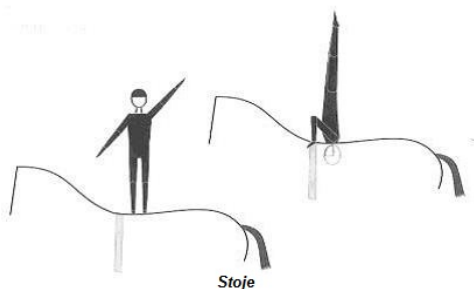
Prvky, při kterých tvoří oporu těžiště hýždě, nebo zadní část nohy voltížera.

**Kleky**

Prvky, při kterých tvoří oporu těžiště jedna nebo obě holeně voltížera.

**Stoje**

Podstatou stoje je schopnost dosáhnout rovnovážné polohy v souladu s koněm. Tělo přenáší zatížení přes dolní nebo horní končetiny, ale i ramena, krk a hlavu na podpěrnou plochu, kde je na ně vytvářen tlak. Horní část těla je téměř svislá.



Rovnovážné cviky

Horní a dolní část těla je ve vodorovné poloze. Oporou těžiště může být dolní a/nebo horní končetina.



Váha

Vzpory

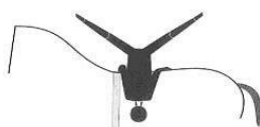
Prvky, při kterých je osa ramen nad podpěrnou plochou. Váha těla je přenesena horními končetinami na podpěrnou plochu, kde na ní působí tlakem. Těžiště je pod osou ramen.



Vzpor

Závěsy

Prvky, při kterých je osa ramen pod místem držení. Váha těla je přenesena pomocí horních nebo dolních končetin k místu držení, kde je vytvářen tlak tahem.



Závěs

Letky

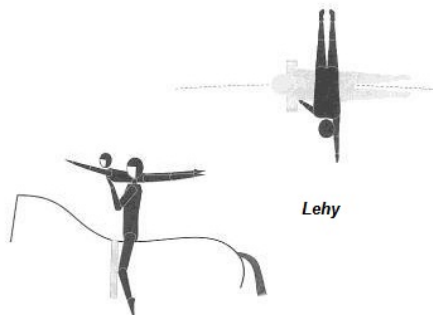
Prvky, kdy je cvičenec podpírán druhým cvičencem a nemá ani kontakt s koněm, ani sám polohu neudržuje.



Letka

Lehy

Prvky, při kterých je oporou nejméně trup v téměř vodorovné poloze. Poloha je udržována cvičencem. Tělo je téměř napnuté od hlavy až po chodidla.



4.4.3. Dynamické cviky

Dynamické cvičení je takové, při kterém je tělo, nebo těžiště, nebo převážná část bodů hmoty ve vztahu ke koni v pohybu.

Impuls k pohybu je dán:

- silou svalů
- kinetickou (pohybovou) energií

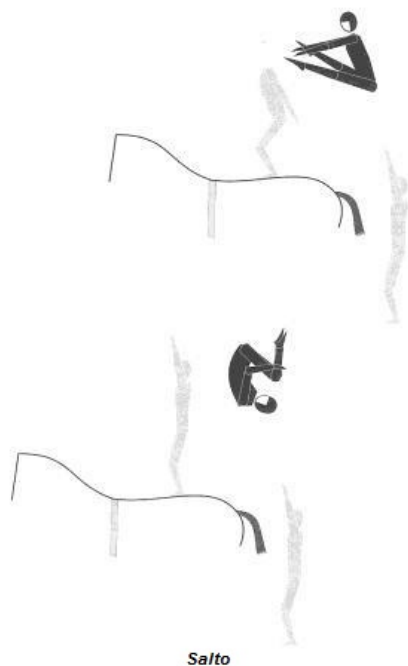
Požadavky dynamického cviku jsou:

- Tělo je v pohybu.
- Také během dynamického cviku musí voltižér zůstat kolmo k linii dané na počátku až do dokončení cviku. Jinak je pohyb mimo kontrolu. Nejlepším příkladem jsou špatně provedené hvězdy.
- Kontrola dynamického cviku je dána relativní dobou, po kterou je cvik nebo pohyb kolmý k ploše podpory.

K udržení dynamického cviku pod kontrolou je nutné udržet kolmý směr vzhledem k ploše podpory.

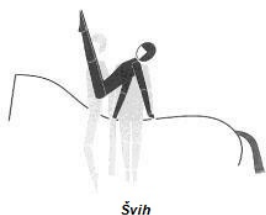
Skoky

Prvky, při kterých se voltižér pohybuje vzhůru vyvinutím tlaku do bodu podpory a rychle propne podpírající končetiny, tzn. střed těžiště je zvednut proti síle gravitace.



Švihy

Prvky, kde je pomocí rychlých švihů různých částí těla získaná dostatečná kinetická energie k pohybu celého těla.



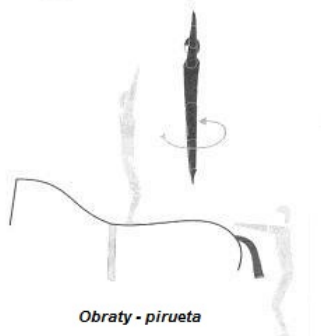
Švih

Obraty

Obraty jsou pohyby kolem jedné ze tří os těla. Kombinované obraty jsou ty kolem více os těla, většinou mají odpovídající název (např. salto s vrutem). Člení se podle tří os.

1. Piruety

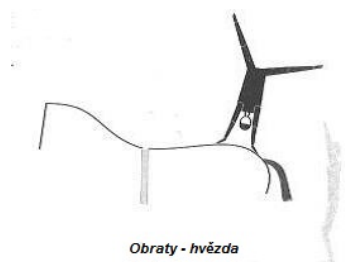
Piruety jsou obraty kolem **svislé** osy těla.



Obraty - pirueta

2. Hvězdy

Hvězdy jsou přemety kolem **sagitální** osy těla.



Obraty - hvězda

3. Obraty kolem příčné osy

3.1. Kotouly

Kotouly jsou obraty kolem příčné osy, kde stále dochází ke kontaktu s opěrnou plochou.



Obraty - kotoul

3.2. Přemety (skok)

Přemety jsou obraty kolem příčné osy, kde je kontakt s opěrnou plochou po 180°.

3.3. Salta (skok)

Salta jsou volné obraty kolem příčné osy, kde je kontakt s opěrnou plochou až po otočce o nejméně 360°.

4.5. Kritéria hodnocení techniky

Na soutěžích CVI1* (junior a senior) představuje hodnocení techniky volné sestavy pouze známka za provedení.

Na soutěžích CVI2* a vyšších (junior a senior) sestává hodnocení techniky ze známky za provedení (70%) a známky za obtížnost (30%).

4.5.1. Provedení

Maximální známka je deset. Hodnocení může být na desetiny. Výsledná známka bude vypočítána na 3 desetinná místa.

Hodnotí se interakce mezi pohybem koně a dokonalým výkonem voltižera s optimální efektivitou provedení všech cviků:

- mechanika
- přesná a správná forma pohybu
- jistota a rovnováha při všech prvcích cviku
- forma a kontrola těla, pružnost a držení těla
- návaznost, plynulost pohybů
- rozsah pohybů: výška, rozsah, šířka, rozpětí
- ohled na koně

Pro volnou sestavu musí být použita **Metoda průměrné známky** (srážkový systém).

Za každý cvik nepředvedený bezchybně (10), bude udělena srážka od 1 do 10 bodů.

Pokud je mezi dvěma cviky pohyb s menší obtížností než jednoduchý cvik a není proveden bezchybně (přechod), musí být udělena srážka. Tato srážka může být zahrnuta do srážky za následující cvik, nebo zapsána odděleně. Totéž platí o přerušení v provádění sestavy (dlouhé otálení mezi cviky).

Do 4 bodů	• malé chyby
5 až 7 bodů	• střední chyby
8 až 10 bodů	• velké chyby
10 bodů	• pád <u>na koně</u> nebo kolaps ze cviku, který má za následek narušení komfortu koně

Tyto srážky budou průměrovány podle počtu započítaných cviků (E-, M-, D- a R-cviky).

Nedržené cviky a pády nebudou započítány do celkového počtu cviků k vypočtení průměru. Za ndržené cviky není automatická srážka, pokud není dobře proveden, uděluje se srážka až 10 bodů.

Pády

Pád je pohyb, který se vymkl kontrole. Pády lze posuzovat ve dvou kategoriích:

- biomechanika: vychází z definice pádu (pohyb bez kontroly)
- legislativa: vychází z toho, jak pád definují pravidla, a jak s ním pravidla nakládají

Ve voltíži rozlišujeme následujících kategorie pádů:

- Pády během sestavy – **Pády kategorie A**

Srážky za tyto pády budou uděleny v hodnocení za provedení (srážky na konci, ne do průměru).

- pády z koně bez ztráty kontaktu s koněm
- džigitovka s více než jedním odrazem
- pády při doskoku

- Pády s přerušením sestavy – **Pády kategorie B**

Za tato přerušení bude udělena srážka ze známky za celou sestavu (z průměru známek A až D).

- V soutěži jednotlivců ztratí voltížér kontakt s koněm (zastavení časomíry)
- V soutěži skupin nebo dvojic zůstane kůň prázdný (zastavení časomíry)

Čas, hudba a zvonek

- V soutěži jednotlivců, pokud voltížér ztratí kontakt s koněm, zastaví se čas a hudba bez zazvonění zvonku. Sestava musí pokračovat do 30 sekund.
- V soutěži skupin a dvojic, pokud všichni voltížéři ztratí kontakt s koněm a kůň je prázdný, zastaví se čas a hudba bez zazvonění zvonku. Sestava musí pokračovat do 30 sekund
- Pokud nemůže po pádu voltížér okamžitě pokračovat nebo se vrací do řady, rozhodčí zazvoní na zvonek, hudba a čas se zastavuje a sestava je přerušena. Sestava musí znovu pokračovat do 30 sekund.

Pády ve volné sestavě skupin:**Pády kategorie A**

Srážky z hodnocení za provedení (ne do průměru).

0,1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> • Pády po doskoku způsobené špatným doskokem nebo špatnou mechanikou
0,5 bodu	<ul style="list-style-type: none"> • Pád z koně na zem bez ztráty kontaktu • Jeden nebo více kroků v džigitovce • Džigitovka, kdy se obě nohy nedotknou země současně • Více než jeden odraz před náskokem na koně

Pády kategorie B

Srážky z průměrné známky A až D (zaznamenány rozhodčím u stolku A v jeho listinách).

1,0 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Za každý případ, kdy je prázdný kůň během předvádění sestavy – všichni voltížéři ztratí kontakt s koněm (časomíra je zastavena)
Vyloučení	<ul style="list-style-type: none"> • Třetí pád (před odskokem)

Pády ve volné sestavě jednotlivců:**Pády kategorie A**

Srážky z hodnocení za provedení (ne do průměru).

0,5 – 1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Pád na zem po konečném seskoku způsobené špatným dopadem nebo špatnou mechanikou
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Pád z koně na zem bez ztráty kontaktu • Jeden nebo více kroků v džigitovce • Džigitovka, kdy se obě nohy nedotknou země současně • Více než jeden odraz před dosednutím na koně

Pády kategorie B

Srážky z průměrné známky A až D (zaznamenány rozhodčím u stolku A v jeho listinách).

1,0 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Za každý pád, kdy voltížer ztratí kontakt s koněm (časomíra je zastavena)
Vyloučení	<ul style="list-style-type: none"> • Třetí pád (před seskokem)

Pády ve volné sestavě dvojic:**Pády kategorie A**

Srážky z hodnocení za provedení (ne do průměru)

0,5 – 1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Pád na zem po konečném seskoku způsobené špatným dopadem nebo špatnou mechanikou
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Pád z koně na zem bez ztráty kontaktu • Jeden nebo více kroků v džigitovce • Džigitovka, kdy se obě nohy nedotknou země současně • Více než jeden odraz před dosednutím na koně

Pády kategorie B

Srážky z průměrné známky A až D (zaznamenány rozhodčím u stolku A v jeho listinách).

1,0 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Za každý případ, kdy je prázdný kůň během předvádění sestavy dvojic – oba voltížeri ztratí kontakt s koněm (časomíra je zastavena)
Vyloučení	<ul style="list-style-type: none"> • Třetí pád (před seskokem)

Příklad:**Volná sestava jednotlivců**D 3 E 2 R 8 2 D 2 $\text{\textcircled{D}}$ 3 M 1 D 5 (FA) 3 D D 2 (FB) E D R 5 D M 3 M 2 (FA)

Pády kategorie A: 10 / 5

Počet cviků:	E	2
	M	3
	D	7
	R	2
	Celkem	14

Srážky:		41
Průměr srážek:	41 / 14 =	2,929
Odečteno od 10,0		7,071
Srážky za A pády:	15 / 10 =	1,500
Známka za provedení		5,571

Vysvětlivky:

V tomto případě dva prvky (pod E) obdržely srážku (2, 3), která je přidána ke srážce za cvičení.

Jeden cvik D nebyl držen na správný počet cvalových skoků a obdržel srážku (3) za špatné provedení.

Jeden pád kategorie A (FA) byl během sestavy a další pád byl po konečném odskoku (FA). Srážky za tyto pády byly zapsány odděleně (10 a 5 jako srážky 1,0 a 0,5 bodu).

K zaznamenání pádů (FA nebo FB) použijeme závorku nebo je zakroužkujeme, aby bylo jasné, že tyto srážky nejsou součástí průměrné známky srážek za provedení.

Srážky za pády FA nejsou zahrnuty do průměru srážek, ale jsou odečteny na konci.

Pád během sestavy, kdy voltižér ztratil kontakt s koněm (pád kategorie B – FB) byl zapsán do zápisu, ale nebyl započítán do hodnocení za provedení. Rozhodčí u stolku A zaznamená tuto srážku do své listiny a srážka za tento pád bude odečtena od celkového hodnocení A až D.

4.5.2. Obtížnost

Maximální známka je 10 bodů. Hodnocení může být v desetinách.

Stupeň obtížnosti cvičení závisí na následujících požadovaných podmínkách:

- koordinace
- rovnováha
- soulad s koněm
- počet a jistota míst držení
- čistota příslušného prvku
- síla
- pružnost

Čím lépe jsou splněny dané podmínky, tím vyšší je stupeň obtížnosti.

V následujících případech se neudělují žádné body:

- každý statický cvik držený méně než tři cvalové skoky
- každý cvik volné sestavy započatý po časovém limitu
- cviky z povinné sestavy
- za každý cvik, který není předveden ve cvalu
- opakování jakýchkoli cviků

V „kodexu bodů“ je škála volných cviků s uvedením jejich stupně obtížnosti.

Riskantní cviky ve volné sestavě jednotlivců:

D-cviky se stanou riskantními cviky (R):

- Pokud je předváděný cvik variantou již existujícího D-cviku, ale je proveden mnohem obtížněji (těžší podmínky). Např. salto je D-cvik, ale salto s dvěma obraty se stane R- cvikem.
- Variace existujících D-cviků, u kterých už obtížnost nemůže být vyšší (např. stoj na ruce na jedné ruce).
- Při velmi obtížném zahájení nebo ukončení cviků.
- V sérii bezprostředně po sobě následujících D-cviků (ukončení jednoho cviku je zahájením dalšího).

Volná sestava dvojic

Do stupně obtížnosti se započítávají následující cviky:

- Naskoky a seskoky každého ze cvičenců.
- Dvojitě cviky.
- Dva statické cviky jsou předvedeny současně, započítá se obtížnější z nich.
- Je současně předveden jeden statický a jeden dynamický cvik: za každý cvik je samostatně udělena známka za obtížnost.
- Jsou současně předvedeny dva dynamické cviky z odlišných skladebných skupin (např. jeden voltžér provádí kotoul, když druhý dělá džigitovku): za každý cvik je samostatně udělena známka za obtížnost.
- Jsou předvedeny dva dynamické cviky ze stejných skladebných skupin (např. dvě podobné džigitovky): započítá se obtížnější z nich.
- Cviky, které předvádí jeden voltžér, se do obtížnosti nezapočítávají.

4.5.3. Umělecký dojem

Hodnocení uměleckého dojmu se provádí podle následujících kritérií:

Volná sestava skupin

KOMPOZICE 50 %	Různorodost cviků <ul style="list-style-type: none"> • Vyváženost mezi statickými a dynamickými cviky • Vyváženost mezi cviky trojic, dvojic a jednotlivců • Výběr cviků a přechodů z různých skupin cviků • Výběr vhodné struktury v souladu s koněm • Cvičení nevyvažuje koně • Počítání s rizikem • Rovnocenná účast všech voltižérů, ne pouze jednoho nebo dvou 	C1	25 %
	Různorodost pozic <ul style="list-style-type: none"> • Různorodost v pozicích vzhledem ke koni a směru pohybu • Využití prostoru: využití všech míst na koňském hřbetě, krku a zadku, včetně džigitovek dovnitř a ven 	C2	25 %
CHOREOGRAFIE 50 %	Jednotnost skladby <ul style="list-style-type: none"> • Klidné přechody a pohyby prokazující spojitost a plynulost • Potíže s nasazováním a sesazováním cviků • Vyhýbání se prázdnému koni • Výběr přechodů v souladu s koněm 	C3	20 %
	Vyjádření hudby <ul style="list-style-type: none"> • Schopnost přenést charakter hudby do sestavy • Síla projevu • Charakter pohybů a gest • Dres sladěný s tématem hudby • Pohyby v souladu s hudbou 	C4	20 %
	Kreativita & originalita <ul style="list-style-type: none"> • Použití unikátních přechodů, cviků, pozic, kombinací a sekvencí cviků • „Highlights“ • Osobitost 	C5	10 %

Volná sestava jednotlivců

Kompozice 50 %	Různorodost cviků <ul style="list-style-type: none"> • Vyváženost mezi statickými a dynamickými cviky • Výběr cviků a přechodů z různých skupin cviků • Výběr vhodné struktury v souladu s koněm • Počítání s rizikem 	C1	25 %
	Různorodost pozic <ul style="list-style-type: none"> • Různorodost v pozicích vzhledem ke koni a směru pohybu • Využití prostoru: využití všech míst na koňském hřbetě, krku a zadku, včetně džigitovek dovnitř a ven 	C2	25 %
Choreografie 50 %	Jednotnost skladby <ul style="list-style-type: none"> • Klidné přechody a pohyby prokazující spojitost a plynulost • Potíže s nasazováním a sesazováním cviků • Výběr přechodů v souladu s koněm 	C3	20 %
	Vyjádření hudby <ul style="list-style-type: none"> • Schopnost přenést charakter hudby do sestavy • Síla projevu • Charakter pohybů a gest • Dres sladěný s tématem hudby • Pohyby v souladu s hudbou 	C4	20 %
	Kreativita a originalita <ul style="list-style-type: none"> • Použití unikátních přechodů, cviků, pozic, kombinací a sekvencí cviků • „Highlights“ • Osobitost 	C5	10 %

Volná sestava dvojic

Kompozice 50 %	Různorodost cviků <ul style="list-style-type: none"> • Vyváženost mezi statickými a dynamickými cviky • Výběr cviků a přechodů z různých skupin cviků • Výběr vhodné struktury v souladu s koněm • Počítání s rizikem • Brány v úvahu pouze cviky dvojic, náskoky a seskoky • Rovnováha v rozdílných polohách dvou voltižérů 	C1	25 %
	Různorodost pozic <ul style="list-style-type: none"> • Různorodost v pozicích vzhledem ke koni a směru pohybu • Využití prostoru: využití všech míst na koňském hřbetě, krku a zadku, včetně džigitovek dovnitř a ven 	C2	25 %
Choreografie 50 %	Jednotnost skladby <ul style="list-style-type: none"> • Klidné přechody a pohyby prokazující spojitost a plynulost • Potíže s nasazováním a sesazováním cviků • Vyhýbání se prázdnému koni • Výběr přechodů v souladu s koněm 	C3	20 %
	Vyjádření hudby <ul style="list-style-type: none"> • Schopnost přenést charakter hudby do sestavy • Síla projevu • Charakter pohybů a gest • Dres sladěný s tématem hudby • Pohyby v souladu s hudbou 	C4	20 %
	Kreativita a originalita <ul style="list-style-type: none"> • Použití unikátních přechodů, cviků, pozic, kombinací a sekvencí cviků • „Highlights“ • Osobitost 	C5	10 %

Hodnocení C1 až C5 bude zapsáno do listin rozhodčích a výpočetní středisko je vyčíslí.

Hudební vyjádření: V případě, že nehraje hudba, známka za vyjádření hudby bude „0“.

Srážky z hodnocení za umělecký dojem**Volná sestava skupin**

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • cviky nebo jejich kombinace s výjimkou závěrečného odskoku po zazvonění zvonku • po pádu kategorie B, kdy voltižér znovu nenaskočí (nebyl závěrečný seskok)
1 bod	Volná sestava skupin 1 <ul style="list-style-type: none"> • více než šest statických trojitých cviků
2 body	<ul style="list-style-type: none"> • za každého voltižéra, který nepředvede ve volné sestavě alespoň jeden cvik kromě náskoku

Srážky z hodnocení za umělecký dojem**Volná sestava jednotlivců**

1 bod	<ul style="list-style-type: none">• pokud není odskok zahájen do tří cvalových skoků od zazvonění zvonku• po pádu kategorie B, kdy voltižér znovu nenaskočí (nebyl závěrečný seskok)
--------------	---

Srážky z hodnocení za umělecký dojem**Volná sestava dvojic**

1 bod	<ul style="list-style-type: none">• cvik nebo kombinace cviků, kromě konečných odskoků po zazvonění zvonku• po pádu kategorie B, kdy voltižér znovu nenaskočí (nebyl závěrečný seskok)
--------------	---

5. TECHNICKÁ SESTAVA

5.1. Všeobecně

Blíže je popsáno pět technických cviků. Nové cviky naleznete na webu FEI.

5.2. Hodnocení technické sestavy

Viz Pravidla pro voltižní závody, článek 731.4.

Hodnocení		Koeficient
A	Hodnocení koně	25%
B	Cvičení	25%
C	Umělecký dojem	25%
D	Cvičení	25%

5.3. Náležitosti technické sestavy

5.3.1. Technická sestava jednotlivců

Technická sestava se skládá z 5 technických cviků a dodatečných volných cviků, zvolených voltižérem. Technické cviky mohou být předvedeny v libovolném pořadí. (Viz článek 746.1)

5.4. Specifické chyby v technické sestavě s postihy a srážkami

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> Za každý chybějící cvalový skok oproti předepsaným čtyřem cvalovým skokům ve statickém technickém cviku; skoky se nepočítají, dokud cvik není započat nebo předváděn.
2 body	<ul style="list-style-type: none"> Pád na koně. Opakování technického cviku ihned po prvním pokusu Pokud kůň během cvičení necválá (např. přechod do klusu). Voltižér může opakovat celý cvik, aby byl hodnocen se srážkou dva body za opakování cviku.
Známka 0	<ul style="list-style-type: none"> Za každý nepředvedený technický cvik. Za dvakrát opakovaný technický cvik. Jakýkoli cvik, který není předvedený ve cvalu.

V případě pádu z koně a ztráty kontaktu během cvičení technického cviku bude známka za tento cvik udělena s příslušnou srážkou. **Za pád kategorie B udělí rozhodčí u stolku A srážku 0,5 bodu z hodnocení A-D.**

Pády viz článek 5.6.

5.5. Popis technických cviků a kritéria hodnocení

5.5.1. SÍLA ODRAZU - Náskok trčením nahoru (dříve kotoulem)

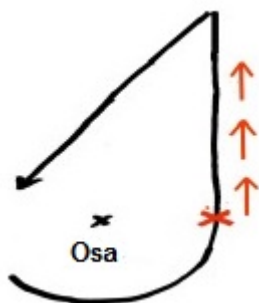
Náskok trčením nahoru z vnitřní nebo vnější strany do kontrasedu na krk koně. Může být předveden jako náskok nebo jako džigitovka.

Mechanika

Pohyb vytrčením nohou a těla směrem nahoru je proveden kolem vodorovné osy. Během první části rotace se těžiště přibližuje nejvyššímu bodu, kdy tělo je v mírném předklonu. Po silném pohybu podsazení pánve a propnutí ramenního kloubu se těžiště vzdálí od rotačního bodu. Po tomto skoku je tělo obráceno a rotační pohyb je okamžitě zahájen zvedáním těžiště nad voltižní pás, jak nejvyš

je to jen možné. V návaznosti na impulz je osa trčení téměř vodorovná a téměř rovnoběžná s osou plecí koně.

V průběhu celého trčení jsou voltižérova ramena, boky a rotační osa rovnoběžné. Dosed po pohybu trčením je vzpřímený sed vzad na krk koně s oběma nohama dole v kontaktu s plecemi koně.



Podstata:

Soulad s koněm.

Koordinace rotačního pohybu a dosedu.

Výška a pozice těžiště.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Koordinovaný pohyb přes stoj na ruku s měkkým dosednutím do kontrasedu na krk koně.
7		<ul style="list-style-type: none"> Pohyb vytrčením nohou, kdy je tělo nejvyšším bodem od ramen po špičky téměř napnuté. Ramena a/nebo paže nejsou napnuté.
6		<ul style="list-style-type: none"> Propnutím boků je zahájen základní pohyb trčení a těžiště se posouvá vzhůru. Tělo není v nejvyšším bodě od ramen po špičky napnuté. Ramena a/nebo paže nejsou napnuté.
5		<ul style="list-style-type: none"> Nedojde k pohybu trčení vycházejícímu z propnutí boků a ramen (pouze náskok kotoulem).
4		<ul style="list-style-type: none"> Kotoul kolem téměř svislé osy, což způsobí přesunutí směrem vně nebo dovnitř koně.

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> Kroky v džigitovce. Dopad vnitřní nebo vnější nohy před voltižerní pás. Boky se dotknou koně nebo voltižerního pásu.
-------	--

5.5.2. NAČASOVÁNÍ/KOORDINACE - Kotoul vpřed

Kotoul vpřed ze zádi koně na krk.

Kotoul vpřed je rotační pohyb kolem postranní osy. V průběhu pohybu dočasně vznikají styčné body mezi tělem a podložkou.

Mechanika:

Pohyb začíná z kleku dopředu na zádi koně. Obě ruce jsou opřené celou plochou dlaně a paralelně na zádové dečce nebo na zádi koně. Během celého kotoulového pohybu zůstává hlava v centru a páteř cvičence kopíruje páteř koně. Nohy jsou během kotoulu u sebe a propnuté, roznoží se až při dosedání.

Konečná pozice je vzpřímený sed čelem vpřed na krku koně s nohama dole v kontaktu s plecemi koně. Obě ruce se musí chytit za madla poté, co nohy jsou před madly a horní část těla je téměř ve svislé poloze.

Podstata:

Soulad s koněm.

Koordinace kotoulového pohybu a rovnováha.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> • Splnění správné mechaniky v harmonii s koněm.
7		<ul style="list-style-type: none"> • Hlava není uprostřed. • Pohyb není plynulý.
5		<ul style="list-style-type: none"> • Kotoul začíná dotykem pod voltížerovou krční oblastí páteře (voltížer dopadne na záda). • Přerušování pohybu lehem na rovných zádech.

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Ruce/nohy se dotknou krku.
1 až 2 body	<ul style="list-style-type: none"> • Nohy nejsou během kotoulu spojené.
2 body	<ul style="list-style-type: none"> • Držení zádové dečky. • Ruce uchopí madla dříve, než je horní část těla ve svislé poloze. • Pohyb mimo střed.

5.5.3. PRUŽNOST- Jehla

Jehla; napříč, směrem dovnitř nebo ven; na zádi koně. Jedna ruka na vršku madla, druhá se opírá dlaní o zád/zádovou dečku.

Mechanika:

Celé chodidlo podpůrné nohy je na vrcholu zad koně. Napnutá podpůrná noha je v linii se svislou osou koně. Napnutá zvednutá noha je protažena co nejvýše a tvoří přímkou se spodní nohou. Osa kyčlí a ramen voltížera by měla být rovnoběžná s podélnou osou koně.

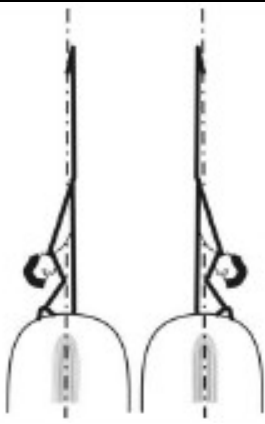
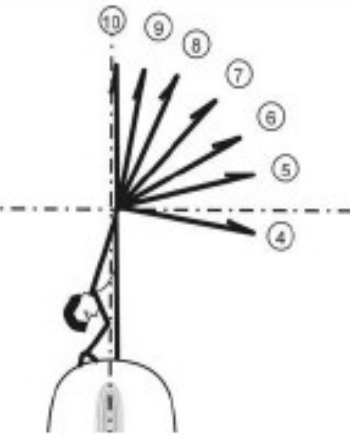
Držení cviku je na čtyři cvalové skoky.

Podstata:

Soulad s koněm

Pružnost

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Úhel mezi nohama je 180°. Úhel mezi trupem a podpůrnou nohou není více než 20°.
		<ul style="list-style-type: none"> Úhel mezi nohama je 90° a méně.

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> Úhel mezi trupem a podpůrnou nohou je větší než 20°.
Do 2 bodů	<ul style="list-style-type: none"> Těžiště není nad oblastí podpory, voltžér udržuje pozici taháním madla. Osa ramen není rovnoběžná s podélnou osou koně.
2 body	<ul style="list-style-type: none"> Nedodržení polohy rukou. Držení zádové dečky.

5.5.4. ROVNOVÁHA - Stoj kontra s volným pohybem rukou

Kontrastoj na zádech koně, čelem dozadu; ruce mohou být v jakékoli pozici. (Mechanika viz popis povinného cvik stoj)

Musí být držen po čtyři cvalové skoky.

Podstata:

Soulad s koněm.

Rovnováha a držení těla.

5.5.5. ROVNOVÁHA – Stoj bokem

Stoj bokem ven při statické poloze rukou

Mechanika:

Chodidla jsou stále na hřbetě koně s rovnoměrně rozloženou váhou na obě chodidla po celou dobu cviku. Voltížerova osa ramen a boků jsou rovnoběžně s podélnou osou koně. Chodidla jsou přibližně na šířku boků a v pravém úhlu k páteři koně. Voltížer se zvedne do stoje, jeho paty, kyčle a ramena jsou v jedné přímce.

Cvik musí být držen po čtyři cvalové skoky.

Podstata:


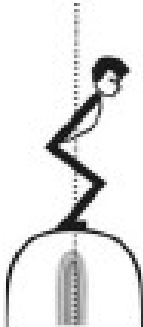
Soulad s koněm.

Rovnováha a držení těla.

Podstatou tohoto cviku je udržet rovnováhu na pohybujícím se koni.

Ztráta rovnováhy se posuzuje podle toho jestli šlo o malou, střední či velkou chybu.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> Vzpřímené držení těla tvořící svislici ramen, kyčlí a kotníků, s optimálním pružením kolen.
5		<ul style="list-style-type: none"> Horní část těla nakloněna dopředu v úhlu asi 45°.

Srážky:

1 bod	<ul style="list-style-type: none"> Chodidla a/nebo kolena nesměřují na stranu. Chodidla jsou rozkročena více, než je šířka kyčlí. Hlava není v pravém úhlu k ose ramen.
2 body	<ul style="list-style-type: none"> Jedna noha je na zádi nebo voltížním pásu (ne na zádové dečce). Osa boků nebo ramen není rovnoběžná s podélnou osou koně.

5.5.6. SÍLA - stojka na rameni snožmo**Mechanika:**

Voltižérovo levé nebo pravé rameno se dotýká hřbetu koně a obě ruce jsou na madlech. Těžiště voltižera leží svisle nad ramenem. Celé tělo je napnuté, nohy jsou snoženy a rovnoběžně vedle sebe. Osa ramen a boků voltižera je rovnoběžná s podélnou osou koně.

Cvik musí být proveden na čtyři cvalové skoky.

Základní hodnocení:

5	<ul style="list-style-type: none"> • Pokud je podpora jinde než na rameni (např. paže nebo hrudník).
---	---

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> • Malé odchytky
Do 3 bodů	<ul style="list-style-type: none"> • Velké odchytky

5.5.7. SÍLA - Vzpor proti směru**Mechanika:**

Při cviku jsou oporou obě paže a jedna noha. Ruce jsou na vrcholech madel. Voltižérovo tělo je obličejem vzhůru a tvoří napnutou přímku od podpůrné nohy k hlavě. Hlava je prodloužením podélné osy těla. Druhá noha je zvednuta do pravého úhlu oproti tělu voltižera.

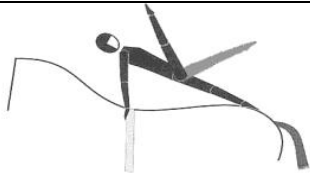

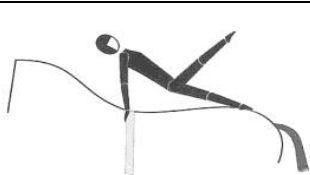
Cvik musí být proveden na čtyři cvalové skoky.

**Podstata:**

Soulad s koněm.
Rovnováha a držení těla.

Základní hodnocení:

10		<ul style="list-style-type: none"> • Rovná podélná osa hlavy, těla a podpůrné nohy. Úhel mezi horní částí těla a nohou je 180°. Úhel mezi hlavou, horní částí těla a zvednutou nohou je 90°. Paže jsou napnuté.
----	--	--

7		<ul style="list-style-type: none"> Rovná nebo lehce zlomená (vypouklá jako most) podélná osa hlavy, těla a podpůrné nohy. Úhel mezi horní částí těla a nohou je 180°. Úhel mezi hlavou, horní částí těla a zvednutou nohou je 45°. Paže jsou napnuté.
5		<ul style="list-style-type: none"> Rovná podélná nebo lehce zlomená (vypouklá jako most) osa hlavy, těla a podpůrné nohy. Úhel mezi horní částí těla a nohou je 180°. Úhel mezi hlavou, horní částí těla a zvednutou nohou je výrazně menší než 45°. Paže jsou napnuté.
4		<ul style="list-style-type: none"> Zlomená podélná osa hlavy, těla a podpůrné nohy. Úhel mezi horní částí těla a nohou je méně než 180°. Paže jsou natažené. Noha je zvednutá nad podpůrnou nohu.

Srážky:

Do 1 bodu	<ul style="list-style-type: none"> Hlava v jiné pozici než v podélné ose těla a podpůrné nohy.
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> Boky nejsou rovnoběžně s plecemi a zádí koně.
2 body	<ul style="list-style-type: none"> Jiná pozice rukou než je popsána v mechanice cviku.

5.6. Umělecký dojem

Maximální známka je 10 bodů. Hodnocení může být v desetínách.
Hodnocení uměleckého dojmu se provádí podle následujících kritérií:

KOMPOZICE 40 %	Různorodost cviků <ul style="list-style-type: none"> Vysoký požadavek na nasazování a sesazování technických cviků Vyváženost mezi statickými a dynamickými cviky Počítání s rizikem 	C1	25 %	85 %	100 %
	Různorodost pozic <ul style="list-style-type: none"> Různorodost v pozicích vzhledem ke koni a směru pohybu. Využití prostoru: využití všech míst na koňském hřbetě, krku a zadku, včetně džigitovek dovnitř a ven 	C2	15 %		
CHOREOGRAFIE 45 %	Jednotnost skladby <ul style="list-style-type: none"> Klidné přechody a pohyby prokazující spojitost a plynulost Výběr přechodů v souladu s koněm 	C3	15 %		
	Vyjádření hudby <ul style="list-style-type: none"> Schopnost přenést charakter hudby do sestavy Síla projevu Charakter pohybů a gest Pohyby v souladu s hudbou • Dres sladěný s tématem hudby 	C4	15 %		
	Kreativita a originalita <ul style="list-style-type: none"> Použití unikátních přechodů, cviků, pozic, kombinací a sekvencí cviků „Highlights“ Osobitost 	C5	15 %		
PROVEDENÍ 15 %	Provedení doplňkových cviků <ul style="list-style-type: none"> Průměr srážek za doplňková cvičení 	C6	15 %	15 %	

Provedení doplňkových cviků:

Kvalita předvedených doplňkových cviků musí být zařazena do hodnocení technické sestavy.

Rozhodčí posuzující umělecký dojem se bude soustředit na doplňkové cviky, protože ty budou analyzovat využití a umístění doplňkových cviků.

Známky za doplňkové cviky musí být průměrem srážek. Vypočítaný průměr srážek odráží kvalitu každého z doplňkových cviků.

Pády**Srážky za pády – technická sestava jednotlivců****Pády kategorie A**

Srážky z hodnocení za umělecký dojem (oddíl C6 – provedení) (ne průměr).

1 - 2 body	<ul style="list-style-type: none"> • Pád na zem po závěrečném odskoku způsobený špatným dopadem nebo mechanikou.
2 body	<ul style="list-style-type: none"> • Pád na zem z koně bez ztráty kontaktu. • Jeden nebo více kroků v džigitovce. • Džigitovka, kdy se obě nohy nedotknou země současně. • Více než jeden odraz před dosednutím při návratu na koně.

Pády kategorie B

Srážky z hodnocení A až D (zaznamenány rozhodčím u stolku A v jeho listině).

0,5 bodu	<ul style="list-style-type: none"> • Za každý pád, kdy voltížér ztratí kontakt s koněm (časomíra je zastavena).
Vyloučení	<ul style="list-style-type: none"> • Třetí pád (před seskokem).

Podrobnosti viz články 4.5.1. a 5.4.

Nasazování a sesazování technických cviků:

Nasazování a sesazování technických cviků patří do hodnocení uměleckého dojmu.

- Zahájení a ukončení technických cviků je definováno v popisu těchto cviků.
- Nasazování a sesazování technických cviků představuje umění: různorodost cviků, jednotnost skladby, kreativitu a originalitu.

Hodnocení C1 až C6 a srážky za pády budou zapsány do listin rozhodčích a vyčísleny výpočetním střediskem.

PŘÍLOHA I - ROZDĚLENÍ ROZHODČÍCH

Pro každou soutěž se rozdělení rozhodčích stanovuje zvlášť.

Pro **Mistrovství** se doporučuje, aby se sbor rozhodčích skládal z **osmi členů**.

Čtyři rozhodčí

Rozhodčí jsou označeni čísly 1, 2, 3 a 4.

	Soutěž skupin	Soutěž jednotlivců	Soutěž dvojic	Stolek A	Stolek B	Stolek C	Stolek D
Sestava 1				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2	Rozhodčí 3	Rozhodčí 4
	Pov. Šest.	Pov. sest.	Pov. sest.	Kůň	Cvičení	Cvičení	Cvičení
			Vol. sest.	Kůň	Technika	Umělecký dojem	Technika
Sestava 2				Rozhodčí 2	Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 1
	Vol. sest.	Volná sest.	Volná sest.	Kůň	Technika	Umělecký dojem	Technika
		Tech. Šest.		Kůň	Technické cviky	Umělecký dojem	Technické cviky
Sestava 3				Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 1	Rozhodčí 2
		Pov. sest.		Kůň	Cvičení	Cvičení	Cvičení
	Volná sest.	Volná sest.		Kůň	Technika	Umělecký dojem	Technika
		Tech. sest.		Kůň	Technické cviky	Umělecký dojem	Technické cviky
Sestava 4				Rozhodčí 4	Rozhodčí 1	Rozhodčí 2	Rozhodčí 3
		Volná sest.		Kůň	Technika	Umělecký dojem	Technika

Šest rozhodčích

Rozhodčí jsou označení čísly 1 až 6.

	Soutěž skupin	Soutěž jednotlivců	Soutěž dvojic	Stolek A		Stolek B	Stolek C		Stolek D
Sestava 1				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2	Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 5	Rozhodčí 6
	Pov. sest.	Pov. sest.	Pov. sest.	Kůň	Cvičení	Cvičení	Kůň	Cvičení	Cvičení
			Volná sest.	Kůň	Umělecký dojem	Technika	Umělecký dojem	Kůň	Technika
Sestava 2				Rozhodčí 2	Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 5	Rozhodčí 6	Rozhodčí 1
	Volná sest.	Volná sest.	Volná sest.	Kůň	Umělecký dojem	Technika	Umělecký dojem	Kůň	Technika
		Tech. Šest.		Kůň	Umělecký dojem	Technické cviky	Umělecký dojem	Kůň	Technické cviky
Sestava 3				Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 6	Rozhodčí 5	Rozhodčí 1	Rozhodčí 2
		Pov. sest.		Kůň	Cvičení	Cvičení	Kůň	Cvičení	Cvičení
	Volná sest.	Volná sest.		Kůň	Umělecký dojem	Technika	Kůň	Umělecký dojem	Technika
		Tech. sest.		Kůň	Umělecký dojem	Technické cviky	Kůň	Umělecký dojem	Technické cviky
Sestava 4				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2	Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 6	Rozhodčí 5
		Volná sest.		Kůň	Umělecký dojem	Technika	Kůň	Umělecký dojem	Technika

Osm rozhodčích

Rozhodčí jsou označeni čísly 1 až 8.

	Soutěž skupin	Soutěž jednotlivců	Soutěž dvojic	Stolky rozhodčích							
				A1	A2	B1	B2	C1	C2	D1	D2
Sestava 1				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2	Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 5	Rozhodčí 6	Rozhodčí 7	Rozhodčí 8
	Pov. sest.	Pov. sest.	Pov. sest.	Kůň	Cvičení	Cvičení	Cvičení	Kůň	Cvičení	Cvičení	Cvičení
	-	-	Volná sest.	Kůň	Technika	Umělecký dojem	Technika	Technika	Kůň	Umělecký dojem	Technika
Sestava 2				Rozhodčí 2	Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 5	Rozhodčí 6	Rozhodčí 7	Rozhodčí 8	Rozhodčí 1
	Volná sest.	Volná sest.	Volná sest.	Kůň	Technika	Technika	Umělecký dojem	Technika	Kůň	Technika	Umělecký dojem
	-	Tech. sest.	-	Kůň	Technické cviky	Umělecký dojem	Technické cviky	Kůň	Technické cviky	Umělecký dojem	Technické cviky
Sestava 3				Rozhodčí 3	Rozhodčí 4	Rozhodčí 5	Rozhodčí 6	Rozhodčí 7	Rozhodčí 8	Rozhodčí 1	Rozhodčí 2
	-	Pov. sest.	-	Kůň	Cvičení	Cvičení	Cvičení	Cvičení	Kůň	Cvičení	Cvičení
	Volná sest.	Volná sest.	-	Kůň	Technika	Technika	Umělecký dojem	Technika	Kůň	Technika	Umělecký dojem
	-	Tech. sest.	-	Kůň	Technické cviky	Technické cviky	Umělecký dojem	Technické cviky	Kůň	Technické cviky	Umělecký dojem
Sestava 4				Rozhodčí 4	Rozhodčí 5	Rozhodčí 3	Rozhodčí 1	Rozhodčí 6	Rozhodčí 8	Rozhodčí 7	Rozhodčí 2
	-	Volná sest.	-	Kůň	Technika	Umělecký dojem	Technika	Kůň	Technika	Umělecký dojem	Technika

Oba rozhodčí dávají všechny známky, použije se speciální listina rozhodčích.

Dva rozhodčí - pouze pro CVI 1*

Rozhodčí jsou označeni čísly 1 a 2.

	Soutěž skupin	Soutěž jednotlivců	Soutěž dvojic	Stolek A	Stolek C
Sestava 1				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2
	Pov. sest.	Pov. sest.	Pov. sest.	Kůň Cvičení	Kůň Cvičení
Sestava 2				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2
	Volná sest.	Volná sest.	Volná sest.	Kůň Technika (jen provedení) Umělecký dojem	Kůň Technika (jen provedení) Umělecký dojem
Sestava 3				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2
		Pov. sest.		Kůň Cvičení	Kůň Cvičení
	Tech. sest.			Kůň Technika (jen provedení) Umělecký dojem	Kůň Technika (jen provedení) Umělecký dojem
Sestava 4				Rozhodčí 1	Rozhodčí 2
		Volná sest.		Kůň Technika (jen provedení) Umělecký dojem	Kůň Technika (jen provedení) Umělecký dojem

Oba rozhodčí dávají všechny známky, použije se speciální listina rozhodčích.

PŘÍLOHA II - STUPEŇ OBTÍŽNOSTI V SOUTĚŽI JEDNOTLIVCŮ

Bez R-cviků

	0 D	1 D	2 D	3 D	4 D	5 D	6 D	7 D	8 D	9 D	10 D
0 M	0,0	0,9	1,8	2,7	3,6	4,5	5,4	6,3	7,2	8,1	9,0
1 M	0,4	1,3	2,2	3,1	4,0	4,9	5,8	6,7	7,6	8,5	
2 M	0,8	1,7	2,6	3,5	4,4	5,3	6,2	7,1	8,0		
3 M	1,2	2,1	3,0	3,9	4,8	5,7	6,6	7,5			
4 M	1,6	2,5	3,4	4,3	5,2	6,1	7,0				
5 M	2,0	2,9	3,8	4,7	5,6	6,5					
6 M	2,4	3,3	4,2	5,1	6,0						
7 M	2,8	3,7	4,6	5,5							
8 M	3,2	4,1	5,0								
9 M	3,6	4,5									
10 M	4,0										

S jedním R-cvikem

		1 R + 0 D	1 R + 1 D	1 R + 2 D	1 R + 3 D	1 R + 4 D	1 R + 5 D	1 R + 6 D	1 R + 7 D	1 R + 8 D	1 R + 9 D
0 M		1,3	2,2	3,1	4,0	4,9	5,8	6,7	7,6	8,5	9,4
1 M		1,7	2,6	3,5	4,4	5,3	6,2	7,1	8,0	8,9	
2 M		2,1	3,0	3,9	4,8	5,7	6,6	7,5	8,4		
3 M		2,5	3,4	4,3	5,2	6,1	7,0	7,9			
4 M		2,9	3,8	4,7	5,6	6,5	7,4				
5 M		3,3	4,2	5,1	6,0	6,9					
6 M		3,7	4,6	5,5	6,4						
7 M		4,1	5,0	5,9							
8 M		4,5	5,4								
9 M		4,9									

			2 R + 0 D	2 R + 1 D	2 R + 2 D	2 R + 3 D	2 R + 4 D	2 R + 5 D	2 R + 6 D	2 R + 7 D	2 R + 8 D
0 M			2,6	3,5	4,4	5,3	6,2	7,1	8,0	8,9	9,8
1 M			3,0	3,9	4,8	5,7	6,6	7,5	8,4	9,3	
2 M			3,4	4,3	5,2	6,1	7,0	7,9	8,8		
3 M			3,8	4,7	5,6	6,5	7,4	8,3			
4 M			4,2	5,1	6,0	6,9	7,8				
5 M			4,6	5,5	6,4	7,3					
6 M			5,0	5,9	6,8						
7 M			5,4	6,3							
8 M			5,8								

Se dvěma R-cviky

				3 R + 0 D	3 R + 1 D	3 R + 2 D	3 R + 3 D	3 R + 4 D	3 R + 5 D	3 R + 6 D	3 R + 7 D
0 M				3,9	4,8	5,7	6,6	7,5	8,4	9,3	10,0
1 M				4,3	5,2	6,1	7,0	7,9	8,8	9,7	
2 M				4,7	5,6	6,5	7,4	8,3	9,2		
3 M				5,1	6,0	6,9	7,8	8,7			
4 M				5,5	6,4	7,3	8,2				
5 M				5,9	6,8	7,7					
6 M				6,3	7,2						
7 M				6,7							

Se třemi R-cviky

Stupeň obtížnosti ve volné sestavě skupin 1

D-Cviky		M- Cviky		Celkové hodnocení	E-Cviky	
	Hodnocení		Hodnocení			Hodnocení
20	10,0	0	0,0	10,0	0	0,0
19	9,5	1	0,3	9,8	1	0,1
18	9,0	2	0,6	9,6	2	0,2
17	8,5	3	0,9	9,4	3	0,3
16	8,0	4	1,2	9,2	4	0,4
15	7,5	5	1,5	9,0	5	0,5
14	7,0	6	1,8	8,8	6	0,6
13	6,5	7	2,1	8,6	7	0,7
12	6,0	8	2,4	8,4	8	0,8
11	5,5	9	2,7	8,2	9	0,9
10	5,0	10	3,0	8,0	10	1,0
9	4,5	11	3,3	7,8	11	1,1
8	4,0	12	3,6	7,6	12	1,2
7	3,5	13	3,9	7,4	13	1,3
6	3,0	14	4,2	7,2	14	1,4
5	2,5	15	4,5	7,0	15	1,5
4	2,0	16	4,8	6,8	16	1,6
3	1,5	17	5,1	6,6	17	1,7
2	1,0	18	5,4	6,4	18	1,8
1	0,5	19	5,7	6,2	19	1,9
0	0,0	20	6,0	6,0	20	2,0

Stupeň obtížnosti ve volné sestavě skupin 2

D-cviky		M-cviky		Celkové hodnocení	E-cviky	
	Hodnocení		Hodnocení			Hodnocení
25	10,0	0	0,0	10,0	0	0,0
24	9,6	1	0,3	9,9	1	0,1
23	9,2	2	0,6	9,8	2	0,2
22	8,8	3	0,9	9,7	3	0,3
21	8,4	4	1,2	9,6	4	0,4
20	8,0	5	1,5	9,5	5	0,5
19	7,6	6	1,8	9,4	6	0,6
18	7,2	7	2,1	9,3	7	0,7
17	6,8	8	2,4	9,2	8	0,8
16	6,4	9	2,7	9,1	9	0,9
15	6,0	10	3,0	9,0	10	1,0
14	5,6	11	3,3	8,9	11	1,1
13	5,2	12	3,6	8,8	12	1,2
12	4,8	13	3,9	8,7	13	1,3
11	4,4	14	4,2	8,6	14	1,4
10	4,0	15	4,5	8,5	15	1,5
9	3,6	16	4,8	8,4	16	1,6
8	3,2	17	5,1	8,3	17	1,7
7	2,8	18	5,4	8,2	18	1,8
6	2,4	19	5,7	8,1	19	1,9
5	2,0	20	6,0	8,0	20	2,0
4	1,6	21	6,3	7,9	21	2,1
3	1,2	22	6,6	7,8	22	2,2
2	0,8	23	6,9	7,7	23	2,3
1	0,4	24	7,2	7,6	24	2,4
0	0,0	25	7,5	7,5	25	2,5

Stupeň obtížnosti ve volné sestavě dvojic

D-cviky		M-cviky		Celkové hodnocení
	Hodnocení		Hodnocení	
13	10,0	0	0,0	10,0
12	9,6	1	0,4	10,0
11	8,8	2	0,8	9,6
10	8,0	3	1,2	9,2
9	7,2	4	1,6	8,8
8	6,4	5	2,0	8,4
7	5,6	6	2,4	8,0
6	4,8	7	2,8	7,6
5	4,0	8	3,2	7,2
4	3,2	9	3,6	6,8
3	2,4	10	4,0	6,4
2	1,6	11	4,4	6,0
1	0,8	12	4,8	5,6
0	0,0	13	5,2	5,2